

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni račun štev. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: Cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—

Dvodnevna Slomšekova proslava v Mariboru.

Prihod in sprejem škofov.

Da se Maribor zaveda, kaj da mu je dal in zapustil Slomšek, je dokazal ob sprejemu mladine pred enim tednom. Še bolj praznično lice si je nadelo Slomšekovo mesto že 27. junija ob bližanju Slomškovih dnevov za odraslo mladino, izobraženstvo, može in žene. Ni je bilo hiše brez velike in malih zastavic, okna so bila okrašena z zelenjem in vse cerkve ter bolj vidni javni prostori so bili vnaprej preskrbljeni s slovesno in bleščečo električno razsvetljavo.

Maribor je bil že 27. junija predpoldne pripravljen na sprejem škofov, ki so se pripeljali s popoldanskim brzovlakom kot prvi izmed številnih odličnikov. K prirčnemu sprejemu na glavnem kolodvoru se je zbralo na tisoče ljudi s predstavniki oblasti in zastopniki društev. Prvi je iz-

stopil iz brzovlaka nadškof dr. A. B. Jeglič, za njim vladika dr. G. Rožman, škof iz Skoplja dr. Gnidovec ter prelat dr. Matija Slavič kot zastopnik vodstva ljubljanskega vseučilišča.

Dobrodošlico je izrekel visokim gostom naš škof dr. Tomažič, za njim župan dr. A. Juvan ter bivši oblastni predsednik dr. Leskovar. Belo oblečene deklice so pozdravile v imenu mladine in izročile vladikom šopke.

Pred kolodvorom je pričakovala škofe četa rediteljev, vojaška četa, godba »Danice« in ljudske množice so uprizorile sprevod po mestu.

Večerna predstava v Ljudskem vrtu.

Veličasten zaključek sprejema prvih gostov-škofov je bila večerna predstava v Ljudske mvrtu, pri kateri je sodelovalo

250 igralcev v narodnih nošah. Igro »Naša apostola« so posetili škofi in občinstvo, predvsem iz Maribora. Povsem novo predvajanje zgodovinske igre na prostem ob sodelovanju tolikih moči, konj ter prikupljivo učinkovite razsvetljave je radostno presenetilo vse obiskovalce, od katerih pretežna večina kaj sličnega niti še ni videla. Da je žela igra uspeh in priznanje, je dokaz dejstvo, da je celotno občinstvo vztrajalo tri ure in dasi je pričel sredi prireditve rahel dež motiti razpoloženje. Kmalu po pričetku igre je izročil vodja predstave g. podžupan Žebot pisatelju igrokaza g. Davorinu Petančiču v priznanje njegovemu delu venec. — Po končani igri so se gledalci razšli po mestu in so si ogledali mično razsvetljavo Slomškovke kapelice na starem mestnem pokopališču, na cerkvah in po izložbah.

Prvi dan proslave 28. junija:

Otvoritev Slomškovih dnevov s škofovo sv. mašo in proslava Vidovega dne v cerkvi.

Slomškov dnevi v Mariboru so bili otvorjeni v nedeljo, 28. junija s škofovo sv. mašo v stolni cerkvi, kjer so se zbrali istočasno zastopniki oblasti k proslavi Vidovega dne. Pred sv. daritvijo so škofa slovesno sprejeli dostojanstveniki: mestni poveljnik Milenkovič na čelu častniškega zbora, srezka načelnika dr. Popovič in dr. Šiška, predsednik okrožnega sodišča dr. Žiher, mestni župan dr. Juvan z občinskimi svetniki, prvi državni pravdnik dr. Zorjan, predstojnik okrajnega sodišča dr. Lavrenčič, šef mestne policije dr. Trstenjak, vodja obmejne policije Krajnovič, ravnatelj srednjih šol, šolski nadzorniki in predstavniki uradov in oblasti. Pred stolnico je bila postrojena častna četa. Zbrala se je tudi množica ljudi z zastavami mariborskih katoliških društev. Po slovesnem vohu v stolnico je Prevzvišeni odslužil sv. mašo, med katero je prepeval na koro stolni pevski zbor pod vodstvom kapelnika g. Gašpariča. Po službi božji je bilo klicanje Sv. Duha v pobožnem namenu, da bi Slomškov dnevi uspeli v slavo božjo in v počastitev služabnika božjega A. M. Slomškega.

Stanovska zborovanja.

Nedelja — prvi glavni dan Slomškovih praznikov — je bila posvečena v glavnem stanovskim zborovanjem. Vse večje in manjše dvorane po Mariboru so bile nabito polne kmečkega ljudstva in izobražencev, kar je posebno lepo kazalo vzajemnost v res Slomškovem duhu.

Stanovska zborovanja so se vršila strogo po določenem programu. Dvorana Združne gospodarske banke je bila polna žen v narodnih, kmečkih in mestnih nošah.

Kar najbolje je bilo obiskano dekliško zborovanje v dvorani šolskih sester. Dekleta so sledila z očitno vidnim zanimanjem besedam predavateljice in predavatelja, ki sta ogrevala nežna in dobra dekliška srca za poglobitno mladostno cvetko nedolžnost in navduševala naš dekliški cvet za Slomškov šolo.

V veliki unionski dvorani so se zbrali fantje v tolikem številu, da je bil najobsežnejši prostor v Mariboru nabito poln. Vsi so bili praznično oblečeni, v belih srajcah in z nageljni na prsih in za klobuki. Sledili so govoru z vso pozornostjo in dali večkrat duška odobravanju z navdušenim ploskanjem.

Zlasti je prekipevalo navdušenje med

fanti srednješolci, ki so poslušali predavateljice v Karlinovi dvorani.

Središče vseh nedeljskih stanovskih zborovanj je bilo kazinsko poslopje na Slomškovem trgu, v katerem so se vršila predavanja kar v treh dvoranah. Slovenski možje so bili zbrani v dvorani Ljudske univerze, kjer so se navduševali kot nositelji Slomškovih izročil med slovenskim narodom. Naših dobrih mož je prihitelo od vseh strani toliko, da so nekateri morali oditi, ker v nabito polni dvorani ni bilo za vse dovolj prostora.

V prvem nadstropju v veliki kazinski dvorani se je vršilo zborovanje vseh stanov iz vrst naših izobražencev: visokošolci in visokošolke, gospodje in gospe.

Posebno pohvalno moramo omeniti zborovanje našega učiteljstva, kojega krščanska organizacija Slomšekova zveza je napolnila prostore gledališča.

Škofje na stanovskih zborovanjih.

Škofje, ki so posetili Slomškov dneve, so počastili s svojim obiskom in besedo vsa stanovska zborovanja. Še celo sivolasi nadškof dr. Jeglič je obiskal zborovalce. Ustavil se je najprej pri možeh, potem pri izobraženceh in nazadnje pri učiteljih. Povsod ga je sprejel viharen pozdrav, ki se je polegel šele, ko se je začel

ginjen zahvaljevati. Potem je še sam povzel besedo. Z mladeniškim zanosom je umel vlti v srca poslušalcev ognjeno navdušenje. — Ljubljanski škof dr. Rožman, skopljski dr. Gnidovec in naš lavantinski dr. Tomažič so začeli z obiskom v dvorani Zadrufne gospodarske banke, kjer so zborovale žene. Po navdušenem sprejemu od strani mater je spregovoril škof dr. Tomažič materam, katerim je želel, da bi jih vodila Slomšekova misel v njihovem poslanstvu za dobrobit slovenskega naroda. Ljubljanski vladika jim je dal svoj nadpastirski blagoslov, ki ga naj ponesejo domov med svoje družine, svojim otrokom, z željo, da bi na otrocih doživele stoterno plačilo za svoje žrtve in skrbi. Vladika iz Skoplja jim je prikazal uboštvo svoje škofije, ki nima niti duhovnikov, ter želel slovenskim materam, da bi jim Bog dodelil srečo, da bi videle svoje sinove kot duhovnike pred oltarjem. Za materami so posetili škofje zborovanje fantov, ki so sprejeli nadpastirje z gromovitim ploskanjem in jih pozdravljali. Škof dr. Tomažič je fantom čestital h krasnemu zboru in jim je stavil za zgled fanta, kakor ga je slikal v govorjeni in tiskani besedi veliki Slomšek. — Ljubljanski vladika dr. Rožman je fantom kratko in jedrnato priporočal, da je treba slovenski fantovski mladini močnejše korajže za dobro, da se bo lažje upirala slabemu. — Škof dr. Gnidovec je opominjal fante k tolikanj potrebni treznosti in jim je podelil svoj blagoslov.

Od fantov sta se podala ljubljanski in skopljski škof v Karlinovo dvorano med dijaštvo. (Škof dr. Tomažič je bil zadržan radi sprejema na kolodvoru.) Dijaštvo je sprejelo kleče blagoslov škofa dr. Rožmana.

Ganljiv je bil sprejem obeh omenjenih vladik pri dekletih v dvorani šolskih sester. Dr. Rožman jih je pozdravil v imenu zadržanega domačega nadpastirja ter jim želel, da bi v Slomškovem duhu cvele in rastle Bogu v slavo in veselje in v ponos slovenski domovini. Skopljski škof jim je povedal nekoliko zgledov o težkem življenju slovenskega dekleta v tujini, zlasti na področju njegove škofije, kjer si služi kruh kot služkinja.

Po navdušenem sprejemu s ploskanjem pri možeh je veljal nadaljnji obisk zboru učiteljev, na katere je naslovil ljubljanski škof naslednje pomenljive besede: »Kot škof znam globoko ceniti delo dobrega učitelja, ki svojih ur ne «odbrenka» samo tako, da lahko potem prvega plačo potegne, ampak ki se čuti odgovornega narodu in Bogu. Učiteljski poklic je božji poklic. Kdor se tega ne zaveda, ta ne bo imel zadovoljstva v svojem delu. Narod vam ne more nikoli biti dovolj hvaležen za vaše delo. Saj vas spoznavamo šele takrat, ko dorastemo v zrele može, ko se lahko z umirjenimi čuvstvi oziramo nazaj na našo mladost in vidimo veliko vlogo, ki jo je igral učitelj. Narod bo učiteljstvu hvaležen, če mu bo vzgajalo mladino v duhu krščanstva, poštenja in ljubezni do domovine, v duhu Onega, ki je bil največji učitelj, ki je mladino najbolj ljubil, ki je dejal: Pustite male k meni, kajti njih je nebeško kraljestvo.«

S posetom pri učiteljstvu so bili končali obiski škofov pri posameznih stanovskih zborovanjih. Od učiteljev so se po-

dali vsi trije z nadškofom dr. Jegličem v unionsko dvorano k slavnostnemu zaključku Ciril-Methodovega jubilejnega leta.

Letos obhajajo vsi slovanski narodi Ciril-Methodovo jubilejno leto v spomin 1050-letnice smrti sv. Metoda. S skupnim pastirskim listom za leto 1935 so jugoslovanski škofje odredili, da se vršijo ob 1050 letnici smrti sv. Metoda posebne proslave v dobi od 4. novembra 1935 do dne 5. julija 1936.

Govornika na omenjenem zborovanju v Mariboru dne 28. junija sta razložila, zakaj so se združile v naši škofiji Metodove slovesnosti s prireditvami za proglasitev Slomškega svetnika.

Kakor Ciril in Metod, tako je Slomšek z besedo in pismom pospeševal bogoslužje in izobrazbo v domačem jeziku.

Kakor sta sveta brata Slované vodila k sv. Petru, k rimskemu prestolu, tako je Slomšek molil in delal in ustanovil posebno bratovščino sv. Cirila in Metoda, vse z željo in namenom, da bi se po ciril-metodijski zamisli čimprej vsi Slovani zedinili v eno Cerkev pod enim poglavarjem tako, da bi bila ena čreda in en pastir.

S Slomškovimi dnevi zaključuje lavantinska škofija zunanje slovesnosti Ciril-Methodovega jubilejnega leta, proseč in moleč:

Sv. brata, slovanska apostola Ciril in Metod, podpirajta nas s svojo priprošnjo, da se bosta vama pod božjim tronom kmalu pridružila kot svetnika slovenska škofa Slomšek in Baraga! Bodi tako!

Fantje kolesarji na Slomškovih dnevih.

Po kratkem opisu stanovskih zborovanj ne smemo pozabiti na fante kolesarje, ki so se zbrali v počastitev Slomškega iz Štajerske in Kranjske. Kmalu po peti uri popoldne se je popeljalo iz Maribora na Tezno 500 kolesarjev, kjer so pozdravili in sprejeli tovariše iz Kranjske, katerih je 70 prevozilo 130 km dolgo pot. Ob pol dveh zjutraj so se kljub naliwu odločili, da se popeljejo v Maribor. Ob pol petih zjutraj so že imeli v Celju pri kapucinih sv. mašo. Po zajtrku so nadaljevali pot proti Mariboru. S Tezna pri Mariboru je bil občudovanja vreden vhod množice kolesarjev v Slomškovovo mesto Maribor.

Na čelu spreveda so vozili trije kolesarji. Sledili so avtomobili, ki so kranjske kolesarje spremljali že iz Ljubljane, od nosno Domžal, za temi je vozil avto z godbo, na kar so se razvrstili kranjski fantje in za njimi štajerski kolesarji. Sprevod se je pomikal proti mestu čez dravski most, okrog po mestu mimo Slomškovega groba in na Slomšekov trg, kjer je bilo fantovsko manifestacijsko zborovanje. Kot prvi je nagovoril zbranim fantom pozdravne besede domači vladika dr. Tomažič. Po raznih navduševalnih govorih voditeljev fantovskega gibanja so vzklikali fantje Slomšku, vsem slovenskim škofom, slovenskim voditeljem in slovenski fantovski organizaciji.

Nočna manifestacija mož in fantov z gorečimi bakljami.

V neizbrisnem spominu bo ostala vsem očividcem nočna manifestacija 7000 mož in fantov z gorečimi bakljami pod vodstvom fanfaristov in ob navdušenem igranju godb. Za moško manifestacijo, ki je bila zaključena s polnočnico na prostem,

je bil ves Maribor slovesno in tako bogato razsvetljen kakor še gotovo nikdar prej. Vse mariborske cerkve so žarele od stoterih električnih žarnic. Z najlepšo razsvetljavo tisočerih velikih in manjših, belih in barvastih žarnic je bil okrašen Slomšekov trg okrog stolne cerkve. Slovesno razsvetljeni so bili vsi večji javni trgi in javna poslopja. Stanovanjska okna zasebnikov in trgovine so tekmovala, katera bo lepše razsvetljena in okrašena. Posebno privlačno so vplivali nekateri svetlobni napisi in znaki ali simboli.

Za zbiranje k nočni procesiji z bakljami so bile določene Razlagova in Maistrova ulica ter Zrinjskega trg. Na teh zbirališčih so dobili može in fantje baklje. Točno ob 11. uri v noči je pričel sprevod, ki je bil vzoren glede reda in discipline.

Pomikanje spreveda je spremljalo zvočenje po vseh cerkvah. Kresovi so zagoreli na količkaj vidnih mestih po mariborski okolici, topiči so zagrmeli in 7000 gorečih bakelj je zamigljalo v navdve veličastno nočno moško manifestacijo.

V Kolodvorsko ulico je krenila pod vodstvom rediteljev kot prva fanfara fantovskih odsekov ljubljanske Prosvetne zveze. Sami zastavni fantje v krasnih gorenjskih narodnih nošah, ki so v široki vrsti zavzeli celo širino ceste. Za njimi se je vila standarta Prosvetne zveze iz Ljubljane, za njo so se zvrstili može v narodnih nošah iz Kranjske. Sledilo je katoliško starešinstvo in vodstvo slavnostnih Slomškovih prireditev, za njimi panonske narodne noše mariborskih mož in fantov, potem može iz ljubljanske škofije. Častna četa je bila teh mož in fantov, ki so prihitali iz daljnje Gorenjske in Dolenjske v severni Maribor in šele v tem sprevodu je prišla njihova mogočna skupina do izraza. Za njimi se je zvrstila posebna skupina štajerskih in kranjskih fantov-kolesarjev, potem pa može Lavantinci po svojih dekanijah: najprej Maribor levi breg, Braslovče, Celje, Dolenja Lendava, Dravograd, Dravsko polje, Gornji grad, Jarenina, Konjice, Kozje, Laško, Sv. Lenart v Slovenskih goricah, Ljutomer, Marenberg, Maribor desni breg, Mežiška dolina, Murska Sobota, Nova Cerkev, Ptuj, Rogatec, Slovenska Bistrica, Stari trg, Šaleška dolina, Šmarje, Velika Nedelja, Videm, Zavrč. Ni je dekanije v lavantinski škofiji, skoraj je ni fare, ki ne bi bila poslala k tej nočni prireditvi svojega moškega zastopstva.

Pohod mož in fantov je napravil na vse neštete gledalce nezaben in najgloblji vtis. Može in fantje so korakali ob zvokih godb po najvidnejših mariborskih ulicah mimo Slomškovega groba na Slomšekov trg, kjer so ugasnili baklje in se razvrstili za polnočnico, ki se je darovala zunaj na trgu na vzvišenem prostoru ob križevi kapeli stolne cerkve. Oltar je bil bajno razsvetljen.

Polnočnico je služil naš škof dr. Tomažič. Po evangeliju je govoril možem in fantom ljubljanski vladika. Njegovo pridigo so prenašali zvočniki v sleherni kot obsežnega trga.

Po pridigi se je služba božja nadaljevala. Do solz ganljiv je bil prizor, ko so prinesli duhovniki ciborije iz cerkve in so začeli deliti pobožno zbranim manifestantom za Slomškovovo svetniško čast sveto

obhajilo, katerega je prejelo krog 3000 mož ter fantov.

Polnočnico je zaključil škof dr. Tomažič z molitvijo za proglašenje Slomškega in Barage svetnikom. Polnočnici na odru je

prisostvoval minister dr. Miha Krek, ki se je pripeljal v Maribor že s popoldanskim brzovlakom in je bil na kolodvoru sprejet od zastopnikov oblasti in mnogobrojne ljudske množice. Po škofovi mo-

litvi se je začel tisočeri in tisočeri moški svet in brezštevilni drugi razhajati k vsaj delnemu počitku za najslavesnejšo manifestacijo na Petrovo in Pavlovo, 29. junija.

Drugi in zaključni dan proslave 29. junija:

Pred službo božjo na prostem.

Zadnji dan Slomškovih praznikov je bil najveličastnejši, ker ga je zaključil slovesen obhod s predajo podpisov domačemu škofu s prošnjo, naj jih izroči sv. Očetu, da podeli Slomšku čast oltarja. Velika narodna manifestacija, katere se je udeležilo 30.000 ljudi iz vseh delov Slovenije, je pričela s škofovo sv. mašo na Glavnem trgu pri Marijinem znamenju, ki je bilo bogato ovenčano in sta bila pripravljena dva lično pokrita vzvišena prostora za razne odlične osebnosti.

Zbiranje ljudskih množic se je izvršilo pod vodstvom požrtvovalnih voditeljev v najlepšem redu in so bili vsi verniki na Glavnem trgu krog oltarja ob določenem času.

Ko je bil narod zbran, so se pripeljali po Gosposki ulici avtomobili, iz katerih so v bližini oltarja izstopili z živahnim mahanjem deset- in desettisorečih robcev pozdravljeni ministri: dr. Anton Korošec, dr. Miha Krek, minister Jankovič, minister Djordjevič, ban dr. Marko Natlačen, poveljnik mesta general Milenkovič, mariborski župan dr. Juvan in podžupan F. Žebot.

Komaj so se razvrstili omenjeni visoki gosti po tribunah ob oltarju, že so se bližali skozi špalir narodnih noš cerkveni dostojanstveniki s sivolasim nadškofom dr. Jegličem na čelu. Cerkveni knezi in duhovščina so bili deležni tihega, a liki belo valovito jezero živahnega mahanja belih robcev v iskren pozdrav.

Škofova sv. maša.

Ko so bili na Glavnem trgu vsi odličniki, zastopniki vojaške ter civilne oblasti, društev ter organizacij z zastavami, godbe in narod v navadnih in posebno številnih narodnih nošah iz vse Slovenije, je pričel ljubljanski škof s sv. daritvijo. Glavne dele sv. maše je spremljalo navdušeno ljudsko petje naših tako lepih starih, vsem znanih in v srce segajočih mašnih pesmi pod vodstvom stolnega kapelnika g. Gašpariča. Vsakega je moral prevzeti duh prave pobožnosti, ko mu je božala uho in povzdigovala k Bogu srce mila slovenska nabožna pesem iz 30.000 grl. Lepemu narodnemu petju so se z velikim odobravanjem čudili visoki gosti z juga.

Pri evangeliju je imel jedrnato pridigo naš škof dr. Tomažič.

Službo božjo je zaključila iz 30.000 zbranih src kipeča goreča naslednja molitev: »Vsemogočni Bog, Oče luči, ki od Tebe pride vsak dober dar, in ki si nam v svojem služabniku škofu Antonu Martinu poslal tolikega učenika in pastirja, usliši naše pobožne molitve in povečaj ga, da bo pred vesoljno sveto Cerkvijo prištet zveličanim. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.«

Slovesen sprevod.

Od sv. maše se je razvil nad eno uro trajajoč slovesen sprevod ljudskih množic, cerkvenih dostojanstvenikov, ministrov,

odličnikov, zastopnikov oblasti, organizacij in društev z zastavami, v smeri proti Slomškovega grobu.

Obhod je bil izredno pester in slikovit. Vsako skupino je bilo že od daleč spoznati, odkod da prihaja. Najbolj so okitile manifestacijo številne bajno bogate narodne noše iz Kranjske in bolj priproste mične od Sv. Trojice v Slovenskih goricah, iz Haloz in iz Savinjske doline. Med ženskimi narodnimi nošami so bile zastopane tudi moške. Zelo mnogo je bilo v sprevedu zastav. Občo pozornost so vzbujali zastavni kranjski fantje in možje, katere je vodila standarta Prosvetne zveze, za katero je korakala fanfara kranjskih fantovskih krožkov.

Vse te številne pestre množice so se poklonile spominu velikega Slomškega in se nato razvrstile po Slomškovem trgu, kjer je bil prav za prav zaključek vseh svečanosti s predajo podpisov škofu in s podpisom posebne izročilne listine.

Na tribuni nasproti škofije ob stolni cerkvi so se zbrali k svečanosti izročitve podpisov poleg štirih škofov tudi gg. ministri: dr. Anton Korošec, dr. Miha Krek, Djura Jankovič in V. Djordjevič. Dalje ban dr. Marko Natlačen, predsednik apelacijskega sodišča dr. Golia, mestni župan mariborski dr. Alojzij Juvan in ljubljanski mestni župan dr. Jure Adlešič.

Pred mikrofonom je tedaj stopil notranji minister dr. Anton Korošec in je nagovoril škofa dr. Tomažiča z naslednjimi besedami:

»Prevzvišeni gospod knezoškof! Prosim Vas v imenu vseh vernih Slovencev in Slovenk, da blagovolite sprejeti prošnjo okrog štiri sto tisoč podpisanih Slovencev in Slovenk za beatifikacijo (proglasitev svetnikom) prvega slovenskega škofa Antona Martina Slomškega. Prosim Vas, prevzvišeni gospod knezoškof, da blagovolite to prošnjo slovenskega naroda predložiti Njegovi svetosti svetemu Očetu s pobožno željo, da tudi On združi svoje molitve z našimi molitvami, da se čimprej uresniči najbolj vroča želja slovenskega ljudstva, da se proglasi Anton Martin Slomšek za svetnika.«

škof dr. Tomažič je odgovoril:

»Pray rad bom to storil. Prosil bom Boga, da bodo imela naša prizadevanja uspeh. Prav tako tudi, da bi vsa radost in vse veselje, ki smo ga danes doživljali, da bi vse to pri dobrem Bogu bila prošnja naših src za beatifikacijo božjega služabnika Antona Martina Slomškega. V ta namen dajem tudi vam vsem v slovo božji blagoslov in želim, da vas spremlja na vaše domove in vselej pri vas ostane.«

Izročilna listina.

Po škofovem blagoslovu je stopil pred mikrofonom ravnatelj Cirilove tiskarne g. Franc Hrastelj in je obvestil navzoče o podpisu in o vsebini listine z besedami:

Sedaj se podpiše izročilna listina, ki se glasi:

»Danes, dne 29. junija 1936, ob priliki Slomškovih praznikov, je prvopodpisani dr. Anton Korošec, notranji minister kraljevine Jugoslavije, kot voditelj katoliških Slovencev, s sopodpisanimi v navzočnosti tisoč zastopnikov raznih krajev in stanov slovenskega naroda izročil prevzvišenemu knezoškofu dr. Ivanu Jožefu Tomažiču 400.000 svojeročnih podpisov na prošnji za beatifikacijo služabnika božjega škofa Antona Martina Slomškega.«

Nato je podpisal kot prvi izročilno listino g. dr. Anton Korošec, za njim minister dr. Miha Krek, nato ban dr. Marko Natlačen, nadalje mestni župan dr. Alojzij Juvan kot zastopnik mesta Maribora in Slomškove družine. Nato so listino podpisali še knezoškof lavantinski dr. Tomažič, nadškof dr. Jeglič, škof ljubljanski dr. Gregorij Rožman in škof skopljski dr. Ivan Gnidovec.

Ko je bila izročilna listina podpisana, jo je ravnatelj Hrastelj zložil v lično usnjeno listnico ter jo izročil knezoškofu dr. Tomažiču z besedami:

»Prevzvišeni! Prosim Vas v imenu Slomškove družine, da sprejmete to izročilno listino, jo pridružite podpisom in jo predložite svetemu Očetu.«

Brzjavke s Slomškovih praznikov na najvišja mesta.

S pomočjo zvočnikov so bile vsem zbranim Slomškovim častilcem prečitane tri brzjavke, ki so bile odposlane na najvišja mesta, in se glasijo:

Nj. Vel. kralju Petru II.

Do 30.000 Bogu in državi zvestih Slovencev, zbranih na mogočni verski manifestaciji za beatifikacijo škofa Antona Martina Slomškega, moli obenem za blagor Vašega Veličanstva in vzvišene kraljevske dinastije.

Nunciju Pellegrinettiju:

Do 30.000 glava množica vernega slovenskega ljudstva pri prošnji za beatifikacijo Slomškega, božjega služabnika, moli za blagor sv. Očeta.

Knezu namestniku princu Pavlu.

Do 30.000 Bogu in državi zvestih Slovencev, zbranih pri mogočni verski manifestaciji za beatifikacijo škofa Slomškega, moli obenem za blagor Vašega kr. Visočanstva.

Slomškovi prazniki so za nami. Verni slovenski narod se jih je udeleževal v najlepšem številu, nebo nam je naklonilo za te nepozabne dneve izredno ugodno vreme, upati smemo, da jih bomo slavili še enkrat, in to tedaj, ko bo prispela iz Rima prevesela vest, da je našemu Slomšku priznana čast oltarja.

Kot spomin na Slomškove dneve v Mariboru je odredil prosvetni minister na predlog banske uprave, da se letošnje leto v dravski banovini v narodnih šolah praznuje 24. septembra kot dan smrti škofa Antona Martina Slomškega, narodnega delavca in prosvetitelja Slovenije!

V NAŠI DRŽAVI.

Knez namestnik Pavle se je nastanil s svojo rodbino na Bledu in bo ostal v Sloveniji nekaj časa.

Kraljeva rodbina na poletnih počitnicah na Bledu. Dne 26. junija predpoldne so izstopili na kolodvoru v Lescah kralj Peter II. v spremstvu svoje matere kraljice Marije in svojih bratov princa Tomislava in Andreja, da bi prebili poletne mesece ob Blejskem jezeru. Na kolodvoru je pričakal visoke goste knez namestnik Pavle s soprogo, sreski načelnik, župan itd. Kraljeva rodbina se je odpeljala po prvem pozdravu v kraljevi grad, na celi poti navdušeno pozdravljena od naroda in letoviščarjev.

Obletnica naše vlade. 24. junija je minilo leto, odkar je plodonosno in na občo zadovoljnost ter pomirjenje v državi prišla za vladno krmilo Stojadinovič-Korošec-Spahova vlada.

Člani vlade na potovanjih. V prvi polovici zadnjega tedna se je mudil po raznih krajih Bosne predsednik vlade g. dr. Stojadinovič. — Prometni minister g. dr. Spaho je imel na Dunaju razgovore glede preureditve tujskoprometnih vprašanj. — Minister dr. Behmen je prebil v Turčiji tri tedne.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Avstrija v dveh nasprotujočih si tabo-rih. Popolnoma očitno je, da bijeta v Avstriji med seboj hud boj dva strogo ločena tabora. V enem je vlada, ki se trudi, da bi spravila na avstrijski prestol Habsburžana Otona; v drugem so nacionalisti, ki so odločno za Hitlerja in za priključitev Avstrije Nemčiji. Ostri ukrepi vlade so za nekaj časa bili ugnali hitlerjance, da so se potuknili. V zadnjem času pa se upajo odkrito na dan z demonstracijami proti vladi in monarhistom. Smo že pisali, kako so razbili hitlerjanci na Dunaju v pratur monarhistično prireditve. Isto se je zgodilo v Gradcu 23. junija, ko je izzvenela velika manifestacija monarhistov v hitlerjansko demonstracijo kljub posegu policije. Nacionalistični tabor je močnejši in vplivnejši nego monarhistični.

Iz Rumunske prihajajo glasovi o spremembi vlade. Vlado sedajnega ministrskega predsednika Tataresca bi naj zamenjala vlada voditelja kmečke stranke, ki je zagovornik ožjega sodelovanja med Malo zvezo in Italijo.

Konec sankcij. V minulem tednu je bilo ugotovljeno v angleškem in francoskem parlamentu, da je nadaljevanje s sankcijami ali kazenskimi odredbami proti Italiji brezpredmetno. Sankcije je že odpovedala Čehoslovaška in njej bodo sledile v najkrajšem času še vse druge manjše države, ki so imele dovolj škode od sankcijske nadloge, s katero sta povzročila toliko gospodarskega zla Anglija in Društvo narodov.

Italijani in Nemci v tesnejših objemih. Na letališču v Berlinu je pristal 24. 6. mo-

čan oddelek italijanskih vojnih letal, ki je bil deležen slovesnega sprejema. V kratkem bo obiskal Hitlerja novi italijanski zunanji minister grof Ciano. Vsi ti znaki govorijo za pobotanje obeh fašističnih držav z ozirom na sporazum med Nemci in Italijani glede Avstrije in bodoče politike v osrednji Evropi.

Dardanelska posvetovanja. V Montreauxu v Švici so se vršila posvetovanja držav, ki so podpisale 24. julija 1923 takozvano lozansko pogodbo, izvzemši Italijo, ki tokrat ni zastopana. V lozanski pogodbi se je zavezala Turčija, da bo pustila dardanelsko morskorožino med staro Turčijo in Malo Azijo neutrjeno in brez vojaške zasedbe. Sedaj so razpravljali v Montreauxu o novi zahtevi Turčije, naj se lozanska pogodba spremeni in da bo Turčija Dardanele utrdila. Nadalje hočejo Turki, da se prepove tujim vojnim ladjam nad 14.000 ton težine prehod skozi morskorožino. Tuja brodogradnja bi smela voziti skozi Dardanele v skupni tonaži 29.000 ton. Samo Rusija bi imela za vse svoje bojne ladje prost prehod. Spor v Montreauxu se je sukral krog ugovora Angležev, ki so proti prosti poti skozi Dardanele za Rusijo. Dardanelska konferenca je bila 25. junija odgojena in se bode nadaljevala po zasedanju sveta in skupščine Društva narodov krog 15. julija.

Znaki pomirjenja med Francozi in Nemci. — Komunistične stavke v Franciji. — Predstavniki Francije so se začeli zanimati za popolno sprijaznenje z Nemci.

Obsodba narodnega socializma. Nemški narodni socializem je po svojem bistvu nekrščanski in protikrščanski. Njegovo počenje v Nemčiji to dokazuje. Kar se tamkaj dogaja, je jasen dokaz, da se krščanstvo, zlasti katolicizem ne more složiti z narodnim socializmom. Temeljne točke v programu narodno-socialistične stranke so direktno zanikanje bistvenih nauk in ustanov katolicizma. Nemški škofje so to opetovano ugotovili. Sedaj so to tudi storili holandski škofje. V Holandiji se je namreč zadnji čas začel jako širiti pod vodstvom Musserta narodni socializem. Zato so bili holandski katoliški škofje primorani izdati proti tej nekrščanski stranki pastirski list, ki je bil prečitan v vseh holandskih katoliških cerkvah. V tem pastirskem listu med drugim izjavljajo: »Sveto je naše prepričanje, da bi cerkev v naši domovini trpela največjo škodo ter bi bilo njeno blagovito delo onemogočeno, če bi prevladal med nami narodni socializem. Zato odločamo kot pastirji vaših duš, ki se globoko zavedamo svoje odgovornosti, da se tistim, ki v večji meri to stranko podpirajo, ne smejo podeliti sv. zakramenti.« To je odločna in potrebna odredba.

Gonja zoper redovnike. V Nemčiji je preganjanje redovnikov na dnevnem redu. Prej so redovnike in redovnice tirali pred sodišča, češ, da so se pregrešili zoper devizne predpise s tem, da so zadostovali

Znameniti francoski maršal in vojskovodja Petain se je zavzemal na veliki prireditvi bojnikov v Verdunu za zboljšanje odnošajev z Nemčijo. Časopisje trdi, da je govoril maršal v imenu vojnega ministra in povdarjajo, da mora ponuditi Francija po 18letnem premirju Nemčiji roko v popolno spravo. — Levičarska Blumova vlada še ima vedno največje težave s komunistično stavko, ki še traja med pristaniškim delavstvom in mornarji. Stavka je zavzela nevaren obseg po francoskih pristaniščih ob Sredozemskem morju. Stavkarji so zasedli ladje in jim onemogočajo odhod iz luk.

Vladar brez dežele. Pregnani abesinski cesar se pripravlja v Londonu na potovanje v Švico, kjer hoče braniti svojo pravično zadevo pred Društvom narodov. Neguš je obiskal te dni v Londonu angleškega zunanjega ministra Edena, ki mu je rekel, da Angliji ni po volji, če bi se mudil v njeni prestolici še nadalje v ulogi vladarja, dokler ni abesinsko vprašanje rešeno v Ženevi pred Zvezo narodov. Ker je neguš vladar brez dežele, bi lahko bival v Londonu samo še kot zasebnik. Pomilovanja vrednemu cesarju so tudi iz Švice naznanili, da si ne želijo njegovega bivanja, dokler ne bo razčistilo njegovih zahtev Društvo narodov. Švica je pač soseda Italije, s katero se ne bi rada razdvojila radi k njej pred Italijani pribeglega vladarja. Cesar se lahko pripelje v Ženevo samo kot zastopnik Abesinije, da bo razložil pred Zvezo narodov svoje stališče.

svojim denarnim obvezam v inozemstvu ter pošiljali denar samostanskim zavodom v drugih državah. Sedaj pa jih zapirajo radi »moralnih« pregreh. To vse je umetno inscenirano, da bi se škodilo ugledu katoliške cerkve in njenih redov, ki so narodnim socialistom poseben trn v peti. Ako je kaj pomanjkljivega v kakšnem redu, bo cerkev to sama uredila in popravila, najmanj so k temu poklicani gotovi narodno-socialistični moralni farizeji. Ako se morajo uporabiti takšna sredstva, da se dvigne narodno-socialistična morala, je to najboljši dokaz, na kakšni stopnji duševne kulture je narodni socializem. Da take stvari narodni socialisti v naši državi slastno požirajo, dokazuje pisanje narodno-socialističnega glasila, ki izhaja v Celju pod naslovom »Deutsche Zeitung«.

Žrtve v Palestini. Nemiri, ki že trajajo dalje časa, v sveti deželi in ki imajo svoj glavni vzrok v sovraštvu Arabcev do novih židovskih priseljencev, še dosedaj niso popolnoma prenehali. Njihove žrtve so prav znatne. O tem je v angleškem parlamentu dal kolonialni minister Ormsby Gore tole izjavo: »Število žrtev je naslednje: ubitih je 42 mohamedancev, 4 kristjani in 38 židov; težko ranjenih 109 mohamedancev, 24 kristjanov in 65 židov; lahko ranjenih 275 mohamedancev, 54 kristjanov in 84 židov. Med kristjani so všteti 1 angleški policaj, ki so ga ubili, 3 policaji, ki so bili težko ranjeni, 5 angleških policijskih oficirjev in 19 angleških policistov, ki so bili lahko ranjeni.« Minister je napovedal, da bo posebna komisija preiskala razmere v Palestini. Prej ni misliti na kakšno spremembo angleške

politike. Angleška vlada hoče obema narodoma v Palestini, Arabcem in Židom, v bodočnosti zajamčiti obstanek.

Sodelovanje v krščanskem duhu: to je želja, ki jo je sporočil svetu abesinski cesar Haile Selasie. Ko je radi zmage Italije moral zapustiti svojo državo, je naprej potoval v Jeruzalem ter tamkaj obiskal vsem kristjanom svete kraje. Potem je odpotoval v London, kjer še zdaj prebiva. Preden je zapustil Jeruzalem, je dal naslednjo izjavo: »Edino sporočilo, ki ga iz tega svetega mesta morem poslati svetu, je to-le: Globoko sem prepričan, da sta sreča in mir sveta v bodočnosti samo in edino odvisna od tega, ali se bodo na-

rodi odločili za sodelovanje v krščanskem duhu.«

Romanje na Sveto goro pri Gorici, združeno z izletom v Trst, bo letos samo enkrat in sicer štiri tedne potem, ko bomo imeli zaključen romarski spisek. Predno se odločite za to lepo romanje, nam pišite dopisnico, da vam pošljemo podrobna obširna pojasnila brezplačno. Priglasiti se je treba najpozneje do 1. julija t. l. Dopise naslovite: »Po božjem svetu«, Ljubljana, Šentpeterska vojašnica. 727

V Rim in Neapelj, zanimivo in poučno potovanje po Italiji z avtom od 27. julija do 7. avgusta; ogled vseh večjih znamenitih krajev: Benetke, Padova, Firenze, Rim, Neapelj, Pompej, Loreto itd. Podrobni spored pošljemo vsakomur zastoj. Dopise naslovite: »Po božjem svetu«, Ljubljana, Šentpeterska vojašnica. 727

Nesreče.

Nesreča vsled splašenih konj. Zadnjo sredo popoldne je peljal hlapec mariborskega pogrebnege zavoda Franc Novak v dvovprežni kočiji mestnega zdravnika dr. A. Wankmüllerja s pokopališča na Pobrežju nazaj v urad. Spočiti konji so se na Kralja Petra trgu nenadoma splašili in zdvijali po Ruški cesti. Kočija je zadel ob pločnik in se preobrnila. Pri padcu si je hlapec polomil rebra in se je tako poškodoval, da so ga oddali v bolnico. Dr. Wankmüller je dobil le lažje poškodbe. Konja sta divjala še naprej, dokler se nista zaletela v plot, kjer so ju zgrabili in umirili.

Požar povzročil 65.000 Din škode. V Šelenbergu pri Guštanju je zgorelo posestniku Valentinu Čegovniku gospodarsko poslopje in deloma hiša. Škoda znaša 65.000 Din.

Huda nesreča viničarja. S prebito lobjanjo, strto levo ključnico ter s poškodbami na rokah in nogah so prepeljali v mariborsko bolnico 23. junija v nezavestnem stanju Antona Lešnika, 53 letnega

viničarja. Na Košakah pri Mariboru ga je povozil neki avtomobilist.

Dva posestnika oškodovana po požaru na Dravskem polju. V noči je izbruhnil požar v Šikolah pri Štefanu Medvedu. Od Medveda se je razširil ogenj tudi na posest Jakoba Trček. Skupna požarna škoda znaša 60.000 Din. Nočni ogenj je prvi opazil posestnikov sin Franc Babšek, ki je zbudil Medvedove, da so si oteli življenje. Obstoja sum na požig.

Modras pičil delavca. V bližini Selnice ob Dravi je pičil modras v nogo pri sušenju sena 33letnega delavca Martina Hasebah, katerega so prepeljali v mariborsko bolnico.

Dvoje gospodarskih poslopij zgorelo vsled udara strele. V Pragerskem je urezala strela v gospodarsko poslopje posestnika Štefana Esih, ki je popolnoma zgorelo in znaša škoda 25.000 Din. — V Dobrovcah pri Hočah je užgala strela gospodarsko poslopje posestnika in krčmarja Viteka. Škode je 25.000 Din.

Razni požari. V Dežnem v Halozah je posadil udar strele rdečega petelina v gospodarsko poslopje posestnika Andreja Holc. Ogenj so sicer omejili, vendar je škoda znatna. — V Bariški vasi pri Makolah je užgala strela s senom naložen voz, ki je bil last posestnika Matevža

poveča delovanje organizma in ublažuje bolečine Boljši krvni obtok dosežete z ASPIRIN tabletami, tem neškodljivim sredstvom proti prehlajenju, revmatizmu in zobobolu.

Vsaka tableta ima vtisnjen Bayer-jev križ

ASPIRIN

V. z. »Jugofa« k. d., Zagreb.
Oglas je reg. pod Š. Br. 12.314 od 25. VI. 1934.

Jančiča. Z voza je preskočil ogenj na gospodarsko poslopje, katerega je upepelil do tal in znaša škoda 25.000 Din. — Dne 25. junija v noči je pričelo goret gospodarsko poslopje posestnika Bernharda Leskovar na Pragerskem. Škode je za 50 tisoč dinarjev. — Pri Vurbergu je pogorelo posestniku Francu Mlakerju stanovanjsko poslopje. — V Slapah pri Ptujski gori je uničil ogenj gospodarsko poslopje posestniku Alojziju Širec.

Od toče pobiti kraji ob Sotli. Obsotelke kraje je v zadnjem času dvakrat hudo udaril ledeni bič. Prvo hudo neurje s točo je prihrumelo v nedeljo 21. junija. Ta dan popoldne je debela toča zbila tele kraje: Virštajn deloma, Imensko gorco, Imeno in najhujše Golobinjek. Na Bučana sta občutila točo Pecelj in Verač. V župniji Polje pa deloma Prelasko. Dne 22. junija okoli 9. ure zvečer je zopet privijala huda toča in je zabila v župnijah Olimje in Podčetrtek kraje, katerim je prizanesla prejšnji dan. Uničeni so vinogradi nekateri popolnoma, nekateri nad polovico, ječmen je pobit popolnoma, ra-

Protest italijanskega poslanika v Londonu.

Italijanski poslanik v Londonu je vložil v angleškem zunanjem ministrstvu protest proti sprejemom v Londonu pribeglega neguša. Italijanski kralj je danes resnično abesinski cesar. Italijansko Abesinijo zastopa na dvoru angleškega kralja italijanski poslanik. Abesinski poslanik v Londonu dr. Martin v istini ni več diplomatski zastopnik Abesinije.

Kako dolgo so pribili italijanski letalci v Abesiniji v zraku in koliko napadov so izvršili? Od 3. oktobra 1935, od dne, ko so prodrle italijanske čete na abesinsko ozemlje, do zasedbe Addis Abebe je prebilo 400 itali-

Ciganka.

Povest iz domačih hribov.

»Vprašati moraš na vsak način. Jaz bi zelo rad, da te vzame. Pomni: na Ravnah te čaka delo, ki ti ga dobro plačam!«

»Kaaaaj? Kaj praviš? Ti me boš plačal, če grem na Ravne služiti?«

»Poslušaj! Ti si že tuj na Bistrici in ne veš, kako je. Z Raven nama grozi obema nevarnost — meni in tebi.«

»Hehehe, kaj bo meni grozilo, ko Ravnjaku nikoli ničesar nisem storil in je že več ko sedem let, kar sem bil zadnjič na Ravnah!«

»Pač ne veš, kdo se je na Ravnah udomačil.«

»Kdo?«

»Vanda — ciganka.«

Lisjaku so se usta in oči razkoračile, da je zijal, kakor da ga je oplazila strela z jasnega. Ko je prišel k sebi, se je suho zakrohotal:

»Hahahaha, ali me imaš za norca — ali se ti je zmešalo?«

»Rečem ti: črnuhlja je tu. Dve leti že. Če ne verjameš, pojdi pa poglej si jo!«

»Kako je to mogoče? Ali je cigan... ali Mirko ni držal besede?«

6 »Vraga jo je držal! Dvakrat me je falot že ogoljufal, in ker se mu v tretje nisem dal, mi je spraval to črnuhljo pred nos.«

»Ni mogoče! Kako pa je prišla na Ravne?«

»Prav pri vratih. Hruplja — Jerca — ji je pomagala; celo komedijo sta ji zaigrala in jo premočila.«

»Kdo?«

»Vraga, kdo! Ali si zabit! Kdo pa drugi kakor Mirko in Vanda! Zmenjena sta in imenitno igrata svojo komedijo.«

»Kaj, ali ve črnuhlja za vso reč?«

»Nak, ne verjamem; nekaj pa ji je Mirko, falot, že natvezel; tudi ona preži na moj denar, prav kakor on.«

»Kaj pa Ravnjaki? Ali kaj vejo ali sumijo?«

»Prav nič. Vražje dekle ti zna! Dala se je na videz krstiti, vse cerkve prelazi, se vlačí po kolenih in oblizuje svete podobe; tako ti vleče vse za nos. Skrivaj pa se shaja z Mirkom. Prejšnji teden je bil tudi tu.«

Lisjak je kar z glavo vrtel. Čez nekaj časa je dejal:

»Meni še zmerom ni jasno, kaj pravzaprav hočeta.«

»Meni še tudi ne. Ko mačka z mišjo se mislita z menoj igrati in me zastrašiti. Če se ne bom dal, me bo vrag šel črnit.«

vno tako pšenica in rž. Poškodovani so močno: koruza, krompir, najbolj pa fižol.

Dva ponesrečenca v kamnolomu. 29letni kurjač Danilo Posega z Brda nad Vičem pri Ljubljani je bil zaposlen v kamnolomu Stavbene družbe v Podpeči. Pri pogonu motorja za prevažanje kamenja je prišlo do eksplozije in močen plamen je nevarno opekel Posego po rokah in nogah. Če bi mu ne bili priskočili tovariši pravočasno na pomoč in bi mu ne bili strgali goreče obleke s telesa, bi bil na mestu zgorel. — V Hauckovem kamnolomu v Trbovljah je sprožena skala hudo poškodovala levo nogo 17letnemu Ivanu Hudomavu. Oba ponesrečenca so prepeležali v ljubljansko bolnico.

Pri kopanju utonil. V Bistrici pri Ribnici na Kranjskem je utonil pri kopanju 22letni Alojzij Lovšin, zaposlen na žagi g. Rudeža v Ribnici.

Tvornica za strelivo zletelo v zrak. — Huda nesreča se je zgodila 25. junija na Francoskem. V veliki tvornici za strelivo Brandt-Verum je prišlo omenjenega dne zjutraj iz nerazumljivega vzroka do prestrašne eksplozije. Dva delavca je raztrgalo na drobne kosce in 11 oseb je bilo smrtno nevarno ranjenih. Lažje poškodovanih je 120 delavcev in delavk. Poslopje tvornice je zginilo s površja. Na prostoru, na katerem je stala mogočna stavba, zija ogromna luknja. Sosedna poslopja so trpela v obsegu 5 km in je pristisk zraka pobil šipe. Eksplozija je stresla zemljo kakor ob potresu. Na pomoč so prihiteli gasilci in vojaštvo.

Dve vodni letali trčili v zraku. V bližini vojnega pristanišča Cherbourg na Francoskem sta trčili v višini 2000 m pri vaji 24. junija dve vodni letali in strmoglavili na zemljo. Nesreča je zahtevala 5 mrtvih.

Ekspresni vlak zadel v predoru na tovrnega. V predoru Ponferrada pogorja na Španskem je zavozil ekspresni vlak z brzino 90 km v tovrnega. Grozna nesreča je zahtevala desetere in desetere smrtno žrtve. Nesrečo je zakrivil signalni uradnik na postaji San Miguel pred

predorom, ker ni opozoril ekspresnega vlaka na tovrnega, ki je že bil zapeljal v tunel.

Razne novice.

60letnico obstoja je obhajala 25. junija v Maribru dekliška meščanska šola na Slomšekovem trgu.

Znamenit jubilej. Prostovoljno gasilno društvo v Ormožu bo obhajalo 4. in 5. junija 50 letnico obstoja.

Nov brod čez Dravo pridno obratuje med Mariborskim otokom in Studenci.

Žensko truplo potegnili iz Drave. Pri Breznu so potegnili iz Drave žensko truplo, v katerem so ugotovili pred dnevi izginulo Justino Blaže, ženo železničarja iz Dravograda. Truplo so prepeljali v Dravograd.

Pri neredni stolici,

napihnjenosti črevesja zaradi zagatenja, odvaja naravna

FRANZ-JOSEFOVA

grenčica zaostanke prebave, nakupičene v črevesju. — V zdravniški praksi se uporablja

FRANZ-JOSEFOVA

naravna grenčica s popolnim uspehom pri moških, ženah in takisto pri otrocih.

Ogl. reg. S. br. 15.485/35

Aretiran pod sumom krivde. Obširno smo poročali, kako je bil najden ubit v postelji v Ploderšnici v Slov. goricah samotarski posestnik Karl Verbošt. Pod sumom krvavega dejanja je bil predan v preiskovalni zapor mariborskega okrožnega sodišča 24. junija posinovljenec ubitega, 34letni Jožef Verbošt. Aretirani zanika obdolžitve. Preiskava bo dognala njegovo krivdo ali nedolžnost.

Najdeno truplo na Savi smrtno ponesrečene. Poročali smo, kako je pred dobrim tednom utonila pri vožnji s čolnom v Savi Cirila Kožuh, trgovska sotrudnica iz Zgornje Šiške pri Ljubljani. Njeno truplo so potegnili iz Save delavci pri šmartnem ob Savi 23. junija.

Smrtne žrtve Slovencev in Hrvatov v Abesiniji. Po italijanski uradni statistiki je padlo v Abesiniji 36 Slovencev in Hrvatov.

Študijska knjižnica v Mariboru. Od 1. julija do 8. septembra bo čitalnica zaprta. Knjige se bodo v tem času izposojale vsako sredo in soboto od 8. do 12.30. Morebitne želje glede uporabe knjižnice v znanstvene namene naj se javijo ravnateljstvu.

Obžalovanja vredni slučaji.

Za več tisoč Din tihotapskega blaga je bilo zaplenjenega na severni meji v nekem zagrebškem avtomobilu.

Vlomci se poslužili nočne nevihte za vlom. V Zamarkovi pri Sv. Lenartu v Sl. goricah so se poslužili vlomilci v noči 23. junija nevihte, da so neslišno vlomili v trgovino Alojzija Bračić. Odnegli so 700 Din gotovine in raznega blaga ter predmetov. Škoda znaša 15.000 Din.

Prijet, predno je pobegnil v Avstrijo. Poročali smo že, kako je bil izvršen v Čakovcu vlom v blagajno Prve hrvatske štedionice s ponarejenimi ključi. Vlomilci so izginili s četrtilijona Din v gotovini. Zadnje dni se je pripeljal zvečer v Gor. Radgono z avtotaksijem iz Zagreba Fran Majerščak in se je nastanil v hotelu. Ker se je sumljivo obnašal, je bila poklicana orožniška patrolja, ki je našla pri njem 30.000 Din ter ono številko zagrebškega dnevnika, v katerem je bil opisan vlom v štedionico v Čakovcu. Poizvedovanja med G. Radgono in Čakovcem so dognala, da je zašel oblasti v roke zgoraj imenovani Majerščak, ki je bil uslužben pri štedionici kot bančni uradnik v Čakovcu do 1. 1932. Pozneje je prevzemal sadje v G. Radgoni in so mu bile obmejne razmere znane. Iz G. Radgone je hotel pobegniti v Avstrijo, ker je že slutil, da bo zadeva z vlomom razkrinkana. Po aretaciji je priznal, da je vlom izvršil z znančema Nikolajem Pavkovičem in Franom Krstulovičem, ki sta pobegnili proti Splitu in so jima tudi že na sledi. Tudi Majerščak je bil izprva

»Prekleta reč bi to bila! Kaj bi človek napravil?«
»Črnuhlja mora z Raven, prej nimam miru...«
Lenčka, moja hči, tudi že komaj čaka, da jo spravi odtod.«

»Tvoja hči? Menda ji vendar nisi kaj povedal?«
»Ne. Toda Lenčka bi naj Ravnjaka vzela. Že vse leto hodi za njo; za ženitev pa nima korajže, dokler še stara Ravnica miglje. Lenčka pa pravi, da s ciganico noče živeti pod eno streho.«

Zdaj se je Lisjak na glas zasmejal: »Hahaha.«
»Kaj se tako neumno smejiš?« je zabrundal Osojnik.

»Nič, nič, nič. Smejati se moram, ko se babe ko mačke tepejo za dede.«

»Kaj? Pa menda ne misliš, da...«

»Ničesar ne mislim, dejal bi le, če si že takorekoč Ravnjakov tast, dopovej mu, da mora ciganka od hše!«

»To si bom premislil. Ravnjak je samosvoj kakor star vol in ne zaupa nikomur. Če vidi, da sem črnuhlji nasproten, si bo to in ono mislil in je zanašče ne bo nagnal. Ne, tako ji ne bomo kos. Za hrbtom morava čez njo, veš, Silvester; tu sem se tebe spomnil. Jasne glave si in zadnji dve leti si se gotovo še kaj naučil.«

»O, da, marsičesa!« se je ponašal Lisjak; »toda ta me pozna in bo previdna.«

»Odkod te pozna?«

»Pred devetimi leti si me poslal k ciganom v tabor; tedaj me je zbadala s svojimi črnimi očmi ko živ vrag.«

»Devet let je dolgo. V teh letih si se ti spremenil, ona pa tudi. Ti nje ne boš spoznal, ona pa tebe ne.«

»Pojdi, pojdi!«

»Nič več ne najdeš na nji ciganskega, kakor da je zagorela in da ima črne lase in vražje oči.«

»Med tisoči bi spoznal njen obraz... Zdaj pa povej, kaj hočeš, da ti napravim na Ravnah!«

»To moraš sam izvohati, kaj bi se dalo napraviti. Morda spleteš kaj malega ljubezni z njo in ko ti nasede, se zgubiš in jo pustiš na cedilu.«

»To mi je preveč nevarno. Smolil bi se, smolil, smolil in sam sebe osmolil.«

»Saj je več potov. Pravi lisjak najde na Ravnah zmerom kako reč, ki je kaj vredna, na primer kako uro ali kak lep prstan ali denar. Bistre oči imaš in tenke prste. Z lahkoto boš kaj takega zmaknil in skrtil črnuhlji v njeno skrinjo med njene reči.«

»Kaj potem?« je vprašal Lisjak in oči so mu vzplamtele.

»Potem? Neumno vprašuješ. Začelo se bo iskane, osumili bodo ciganko — da jo bodo, zato je treba skrbeti — šli bodo v njeno skrinjo brskati in tu bodo vse lepo zavito našli. To se bo po vsej Bistrici razglasilo, in če tatinska sraka ne bo izginila ko kafra, bodo prišli orožniki in jo gnali. Tako se je

janskih vojaških letal 35 tisoč ur v zraku. Ta letala so izvršila 830 daljših poletov, 2149 na kratke razdalje in so se spustila 128krat bolj nizko, da so obstreljevala iz strojne abesinske postojanke in vojaštvo. 300 ur so porabila italijanska letala za to, da so snemala iz zraka karte, katerih o nekaterih abesinskih pokrajinah sploh ni bilo. Abesinci se upirajo Italijanom.

Položaj Italijanov na abesinskih tleh ni tako rožnat, kakor javnost splošno misli. Italijani so gospodarji položaja samo v večjih krajih, katere so zasedle močne čete. Zveze med večjimi in zasedenimi naselbinami so skrajno pomanjkljive ter v ro-

namenjen v Split, da bi vsi trije pobegnili s parnikom, pozneje pa se je rajši odločil za beg proti Avstriji, ker je menil, da bi ga avstrijske oblasti kot vojnega beguna ne izročile našim oblastvom.

Žalosten obračun med sosedoma. Dne 26. junija se je javil ljubljanski policiji 32letni kmečki sin Franc Belcijan iz Pristave pri Mengšu na Gorenjskem. Izpovedal je, da je v prepiru na travniku ubil svojega soseda Franca Lužarja. Policija je o zadevi telefonirala orožnikom v Mengš, ki so javili, da je prepir med sosedoma bil zaključen na vse obsodbe vreden res divjaški način. Belcijan je napadel 59letnega soseda Lužarja radi prejšnjih nesoglasij, ki so se obravnavala pred sodiščem, z vilami in ga je premlatil po celem telesu. Napadeni je skušal pobegniti. Napadalec je hitel za beguncem in ga je med begom prebodel z vilami skozi in skozi ter mu je še z dvema silovitima udarcema prebil lobanjo, da so izstopili možgani. Belcijana so odvedli iz Ljubljane v Mengš, kjer je bil zaslišan.

Skočil pri oknu bolnice in se ubil. Z okna bolniške sobe v prvem nadstropju kirurški oddelka v Ljubljani se je vrgel 24. junija ob štirih zjutraj v samomorilnem namenu Edmund Ošaben, 49-letni nočni čuvaj državnih železnic in družinski oče iz Ljubljane. Prestal je žledno operacijo in je zagrešil samomor zaradi bolečin in v duševni zmedenosti.

Žalostne posledice spora radi mejnika. V vasi Gorje pri Bledu sta imela spor radi mejnika na njivi posestnika Joža Kamnik in Franc Pogačar. Občina je poslala na kraj prepira komisijo. Med merjenjem je prišlo do prerekanja. Kamnik se je v prepiru tako razburil, da je prizadjal s sekuro svojemu nasprotniku dve nevarni rani. Radi krvavega dejanja se je skesal. Podal se je na njivo s sporno mejo in si je z zabodljaji v trebuh končal življenje.

Aretirana vlomilca in tata. Ljubljanska policija je predala sodišču Leopolda Podobnika z Drenovega griča in Jakoba Čimžarja iz Predoselj pri Kranju. Roki

pravice predana imata na vesti 15 večjih in manjših vlomov.

Izpred sodišča.

Uboj dveh bratov pred sodniki. Dne 19. aprila je prišlo v vinotoču posestnika Strgarja v Krčevini pri Ptujju do pretepa. Obležala sta kot žrtvi mrtva Franc in Alojz Krepek. Radi uboja se je vršila v Mariboru 24. junija obravnava proti 24letnemu Karlu Žižek iz Rogoznice in 32letnemu Martinu Maleku iz Krčevine pri Ptujju. Žižek je bil obsojen na 3 leta robije, Malek je bil radi silobrana oproščen.

Obsojen na 1 leto strogega zapora. Na časti pri Ormožu je 17. maja zabodel z nožem 30 letni mlinarski pomočnik Matija Gottwein Antona Gomboca, ki je podlegel poškodbi. Gottwein je bil v Mariboru obsojen radi prekoračenja silobrana 23. junija na eno leto strogega zapora.

Pri lenivosti črevesja,
črevesnem katarju, obolenju danke, odstrani naravna

FRANZ-JOSEFOVA
grenčica zapeko dolnjih organov dobro in naglo. Mnogoletne izkušnje uče, da uporaba

FRANZ-JOSEFOVE
vođe odlično regulira funkcije črevesja.
Ogl. reg. S. br. 15.485/35

Vsak dobil po 3 let. 22 letni posestnikov sin Franc Strniša iz Zg. Kostrivnice in 28 letni posestnikov sin Kamenšek iz Čačje vasi sta tako obdelala 62letnega posestnika Karla Dolca iz Čačje vasi pri Rog. Slatini, da je umrl vsled poškodb. Omenjena sta bila v Celju 23. junija obsojena vsak na 3 leta robije.

10 let robije radi požiga iz maščevanja. V Celju je dajala 23. junija pred sodniki odgovor 48letna delavka Neža Kregar iz Trebč pri Št. Petru pod Sv. gorami. Priznala je, da je 27. maja iz maščevanja zažgala listnjak posestniku Alojzu Kunej. Ogenj se je naglo širil ter upepelil gospodarsko poslopje Alojza Kuneja in

sosednja poslopja posestnikov Mart. Marenčiča in Franca Uršiča. Kunej ima 90 tisoč Din, Marenčič 50.000 Din in Uršič 60.000 Din škode. Posestniki niso bili zavarovani. Obtožena je bila obsojena na 10 let robije.

Obsojen radi vlomov. V Celju je dajal odgovor 26. junija 40letni brezposelni trgovski pomočnik Franc Godec. V Avstriji je bil že 15krat, pri nas pa trikrat obsojen radi tatvine. V noči od 1. na 2. maj 1931 je vlomil z neznanim tovarišem v trgovino Antona Fedrana v Št. Jurju ob južni žel. Izmaknil je blaga za 15.000 Din. V času od 23. do 26. maja 1931 je vlomil v obrtno banko v Ljubljani in je odnesel iz navrtane železne blagajne Din 89.630 v dinarski in Din 6308 v tuji valuti. V noči od 3. na 4. junija istega leta je vlomil v prostore Ljudske samopomoči v Mariboru. Navrtal je železno blagajno, iz katere si je prisvojil 3660 Din, 100 avstrijskih šilingov in 1 prstan, vreden 13 tisoč Din. Pred sodniki je Godec vkljub dokazom tajil vse zločine. Obsojen je bil na 5 let robije. Po prestani kazni bo obdržan še 5 let v kazenskem zavodu.

Slovenska Krajina.

Sobota. Vsestransko se razvijamo v Soboti. To pač nič čudnega ni. Če pogledamo na razvoj drugih večjih krajev, ne moremo reči, da zastajamo, kljub temu, da je dostikrat vprašanje napredka povezano na skupnost vseh. Sicer pa o tem ne moremo govoriti, ker bi se človek ustrašil. Pri vsem tem je pa zopet na vidiku dobra stran tudi. Tako se končno lahko postavimo, da imamo Prosvetno društvo, ki je dobilo tudi novo dvorano. Ne dvomimo v napredek društva. Povezani smo med seboj z bratovsko ljubeznijo in tako upamo v boljše čase, saj nam je garancija za to g. Vojkovič Jožef, kaplan, ki kot predsednik društva skuša dvigniti v nas voljo in pogum do podviga mladih sil, kar mu bo sigurno uspelo. V novi dvorani smo že imeli tudi igro »Dva trgovca«. Pri tej krstni igri v novi dvorani smo imeli lep obisk, kar priča, da nas upoštevajo. Tudi odbor društva nam je garancija, da bomo delali in tako

kah Abesincev, ki vodijo ljuto četniško vojno. Abesinski četniki napadajo Italijane iz zased pri belem dnevu. Manjše italijanske patrolje se sploh ne vračajo, ker jih abesinski četaši zajamejo in pobijejo.

Zveza med Addis Abebo in Desijem je že dalje časa prekinjena in jo vzdržujejo samo s pomočjo letal.

Italijani so že pozaprli mnogo cerkvenih dostojanstvenikov, ker se upirajo, da bi služili italijanski stvari in pozivali narod k pokorščini novim gospodarjem — Italijanom.

Na rasa Gukšo, ki se je koj začetku vojne predal Italijanom in biva po zasedbi Abesinije v Addis Abebi, je

odkrižava in nikoli več si ne bo upala v naš kraj in nevarnost je minila.«

»Ne verjamem. Saj je še Mirko. Ta se bo maščeval in te ne bo spustil iz klešč.«

»Ko bi mogel, da. Toda brez črnuhlje ne more nič. Danes ti še marsičesa ne razumeš, jaz ti pa tudi ne morem vsega na dolgo in široko razlagati. Ko boš malo delj časa tu in se boš nekoliko razgledal, boš vse razumel. Treba je le eno: črnuhljo proč!«

Lisjak je malo pomislil, potem je vprašal:

»Kaj mi boš dal, če se posreči?«

»Dobil boš, da boš zadovoljen.«

»Hočem pa danes že vedeti, koliko bo.«

»Hm, hm, dve sto dinarjev — je že lep denar.«

»Da, lep že, ampak malo ga je. Če ne ponudiš več, ne bo nič.«

»Torej dve sto in petdeset.«

»Še tudi ne bo nič. Za slabo plačilo slabo opravilo!«

»Vrag, koliko pa zahtevaš?«

»Najmanj pet sto dinarjev in da mi daš danes sto dinarjev na račun.«

»Naprej ne dam nič.«

»Potem tudi jaz ne obljubim nič. Ne pare nimam in človek brez denarja nima korajže kakor bi moral.«

»Saj še ne vem, če te Ravnjak vzame.«

»Če me ne, ti prinesem teh sto dinarjev nazaj; potem se bova dalje menila.«

Osojnik se je zvijal ko lisica v pasti. Na kraju se je vdal in je Lisjaku plačal sto dinarjev na račun.

»To pa si izgovorim,« je rohnel, »naj pride karkoli, nihče, najmanj pa Ravnjaki, ne smejo vedeti, da sem imel jaz kaj zraven.«

»To ti obljubim,« je rekel Lisjak, »kajti menim, da bova še večkrat eden drugega prala. In zdaj, ko so kolesa namazana, naj se zasučejo in grejo naj svojo pot! Dol v Reko pojdem pa skozi les od one strani; tako bom prišel ravno prav na Ravne, da poprosim za prenočišče.«

»To dajo vsakomur. Pojdi torej in dobro opravi!«

»Jaz že bom. Lahko noč!«

V.

Kristina in Urška sta bili pod kopiščami in sta okopavali repico. Pri tem sta klepetali, da se je beseda besede držala.

»Urška, ta naš novi hlapec, ki je za košnjo prišel, mi ni prav nič po volji,« je rekla Kristina. »Tak grd jezik ima in pogled potuhnjen. Če mu pogledaš v oči, jih kar pobesi.«

»Da, sam pa si jih vedno pase na ženskah, posebno na Pavli.«

»Pavli je strašno zoperno, da se vedno okoli nje kakor pes muli. Pravi, da ga je že prej nekda j vi-

počasi se uvrstili med druga delavna prosvetna društva. Sobota, prestolnica Slovenske krajine, sprejmi blagohotno mlade prosvetarje! — Imeli smo mladinski koncert v telovadnici tuk. gimnazije. Pel je član ljubljanske opere g. Jarc. Na klavirju ga je spremljal g. Justin. — Vlomili so v prostore sreskega sodišča neznani zlikovci. S ponarejenimi ključi so odprli pisarne in iskali po predalih denar, toda oditi so morali s praznim žepom. Skušali so odpreti tudi glavno blagajno, toda hvala Bogu, to se jim ni posrečilo. Upanje je, da se bo zlikovce kmalu izsledilo. — Za razstavo v gimnaziji od sobote 20. junija do ponedeljka 22. junija, kjer so bile razstavljene risbe in ženska ročna dela zavodovih učencev in učenk, bilo mnogo zanimanja. V koliko v toliko je bil tudi obisk lep od strani občinstva. Učenci so pokazali veliko voljo in veselje v risanju in tudi učenke pri ročnih delih. Veseli nas, da se naša petrazredna gimnazija razvija z uspehom. To nam je najboljša garancija, da bomo imeli s časom popolno gimnazijo. — Nesreča se je dogodila dvema delavkama, zaposlenima v tvornici perila. Peljali sta se na kolesu. Ko sta zavili iz stranske ulice na Aleksandrovo cesto, jima je privozil naproti avto in je udaril v njiju, ker se mu nista mogli več izogniti. Sreča v nesreči je bila, da se jima ni nič hudega zgodilo. Odnegli sta le malenkostne poškodbe.

Turnišče. Zadnje čase smo postali bolj tihi. Pri nas ni nič posebnega novega. Šola je na koncu in učenci bodo zopet prosti. — Košnja travnikov nas veseli, ker bo letos obilo sena. Čč. šolske sestre nam hočejo nuditi kakšno veselje. S svojim neumornim delom najbolj kažejo, kako jim je napredek občinstva pri srcu, in tudi otrok, ki so jim izročeni. Tako so nam pred kratkim pripravili prav lep materinski dan s sledečim sporedom: na prostem: 1. Pozdrav in deklamacija. 2. Petje s telovadbo. 3. »Mati sonce sreče«, igra v treh slikah. 4. »Zlati križ: igra v petih dejanjih. Hvaležni smo čč. šolskem sestram za njihovo neumorno delo, ker nam tako kažejo v lepi besedi luč k prosveti.

Lendava. Odbor novoustanovljene protituberkulozne lige je sledeči: Predsednik g. dr. Bratina, sreski načelnik; podpredsednik g. Pollak, ravnatelj; tajnik g. Kostar, šef zdravstvenega odseka; odbornika: g. dr. Klar, narodni posla-

nec, in g. dr. Lipnjak, sreski zdravstveni referent; blagajnica: gđc. Klunova, sestra v Zdravstvenem domu.

Opustošenja in dve smrtni žrtvi neurja. V ponedeljek 22. VI. je divjalo hudo neurje po Prekmurju. Toča je napravila škodo, ki sega v stotisoče Din. Nekaterim posestnikom je zbil celo žetev. Ljudstvo je obupano. Tudi ob avstrijski meji so imeli hudo točo, ki je oklestila vinograde. — V Rogoševcih je delala na polju ob bližanju nevihte 18 letna delavka Elizabeta Kubaš. Bežala je vedrit pod visoko drevo, v katerega je urezala strela in ubila deklino. — V Žitkovcih je presenutilo neurje na polju 45 letno posestnico Veroniko Kralj. Zbežala je v bližnjo hišico, v katero je udarilo. Strela je ubila Kraljevo, ostalim v hišici se ni zgodilo nič hudega.

Vlomilec v sodno poslopje v M. Soboti prijel. O vlamu na sodišču v M. Soboti danes poročamo. Žandarmerija je izsledila vlomilec v osebi 42letnega mesarja Franca Husar iz Babincev. Njegov pomagač šofer Jožef Belec je zaenkrat pobegnil. Oba imata več vlomov na vesti.

Zločin pred 12 leti. Iz Dolnje Lendave poročajo o najdbi okostnjaka. Delavci, ki so zaposleni z razkopavanjem zemlje za novo stavbo v dr. Slavičevi ulici, so zadeli te dni naenkrat na človeško okostje. O najdbi obveščena oblast je poslala na lice mesta komisijo, ki je ugotovila sledeče: Na kraju najdbe je že poprej stala hiša in je bil mrtvi tjakaj zanešen pred pozidanjem te hiše. Najbrž ubit človek je bil potisnjen pred kakimi 20 leti v sedečem položaju v zemljo izkopano luknjo. Bogznaj, če bo uspelo orožnikom, da bi razvozljali to temno zagonetko.

Odprta noč in dan so groba vrata.

Ptujska gora. V prerani grob smo spremili nadvse ljubljene g. Vinkota Horvata, pekovskega mojstra, člana upravnega odbora pekovskih mojstrov, bivšega občinskega odbornika, ustanovnega člana prostovoljne gasilske čete na Ptujski gori itd. Rajnega so spremili na zadnji poti pekovski mojstri iz Ptuj, člani domače požarne brambe in mnogo ljudstva. Domači gosp. župnik mu je spregovoril poslovljne besede, pevci pa so zapeli žalostinke. Milo je bilo gledati, ko je korakal za krsto edini sin podnarednik Vinko v Mostarju, poleg druge matere Katice. Dragi pokojnik mirno počivaj po velikem trpljenju! Preostalim naše sožalje!

Stopree pri Rogatcu. V naši bolj skriti župniji je za vedno zatisnila svoje mile in tručne oči skrbna žena in blaga mati Marija Galun. Ker je bila skoraj 20letna naročnica »Slovenskega gospodarja«, zasluži, da se ji postavi tukaj skromen spomenik. Leta 1916, ko ji je v svetovni vojni umrl mož, si je tudi ona doma

zlomila nogo in je morala za sedem tednov v bolnišnico. Med tem časom so ostali doma sami trije otroci, od katerih je bil najstarejši star komaj 13 let. Pokojna je bila zelo usmiljena do revežev. Dostikrat je rajši sama trpela pomanjkanje, samo da ni šel siromak praznih rok od nje; več ubogih je sama oskrbovala s obleko. Bila je tudi posebna dobrotnica misijonov in vneta častilka presv. Srca Jezusovega. Povdariti je tudi treba, da je bila strogo narodnega mišljenja in je znala vsakemu kritiku narodnih ali verskih zadev njegove besede z odločnostjo pobiti in ga zavriniti. Kako so jo ljudje cenili, je pokazala mnogoštevilna udeležba pri pogrebu. Rajna zapušča žalujoče otroke, dva sinova in hčerko, ki so deloma že preskrbljeni. Na svidenje nad zvezdami!

Sv. Miklavž pri Ljubečni. Umrla je Cehnerjeva mamica. Na lep praznik Srca Jezusovega smo jo spremili ob navzočnosti dveh gospodov duhovnikov na vojniško pokopališče. Pri odpr-

dela — kje, to je pozabila — spominja pa se, da je hilo nekaj hudega.«

»Kaj prida Lisjak nikoli ni bil. Ti, Kristina, ga ne poznaš, ker si šele štiri leta tukaj. Kjer so se topli ali kjer so kaj narobe napravili, je bil že Silvester zraven. Ostal ni nikjer več kakor nekaj mesecev. Kar čez noč pa je izginil in že nekaj let ni bilo več o njem čuti, dokler ga ni zdaj zaneslo k nam semle na Ravne. Postaral se je, sicer pa je ostal, kakršen je bil: nič prida.«

»Čudno se mi le zdi, da ga je Ravnjak vzela.«

»Saj ga ne bi bil, če bi mati ne bili za njega besede zastavili. Lisjak je take mile viže napel, da jim je srce čisto omehčal. Saj si sama čula, ko je tožil, da ni več mogel ostati zunaj v Polju, tako dolg čas mu je bilo po hribih in po domačih ljudeh — in zdrav da tudi ni več kakor včasih.«

»Meni se tudi smili; siromak je — ko bi le svoje grde navade opustil. Materi bo treba povedati, naj ga poučijo.«

»Kristina, ti si vse premehkega srca, tebe kmalu premoti. Temu staremu grešniku ne pomaga nič več in je škoda usmiljenja. Sicer pa ne verjamem Lisjaku ne besede tega, kar je natvezel Ravnjaku in materi.«

»Baje mu je prejšnji gospodar dal lepo spričevalo v bukvice.«

»Na tako spričevalo v bukvicah ne dam nič. Nekateri gospodarji so taki kostruni in tako brez vesti, da ti napišejo najslabšemu hlapcu lepo spričevalo, samo da se ga iznebijo in da se ga jim polznejše ni treba bati . . . Sicer pa tudi to ni gotovo, če je spričevalo pravo. Danes sem nekaj čula, da me še zdaj nos srbi.«

»Kaj, kaj, Urška?« je bila Kristina radovedna.

»Saj veš, da je zjutraj bila Jerca s svojim košem tu. Ko je videla Lisjaka in je izvedela, da je za kosca pri hiši, ji je kar kri obstala, da je bila bleda kakor zid; gledala pa je tako, kakor da so se ji oči vnele. Potem sta z materjo šle zadaj v kamro in sta se na glas dajali.«

»Ali si poslušala, Urška? Tega mati ne marajo.«

»Trepica, čemu nam je Bog pa ušesa dal, če ne, da poslušamo? Sicer pa sta tako na glas govorili, da bi si bila morala ušesa zamašiti, če ne bi bila hotela nič čuti. Da bi si morala ušesa mašiti, tega nisem dolžna. V katekizmu nič takega ne stoji.«

»Kaj pa si čula, Urška? Saj meni lahko poveš.«

»Lisjak ni služil, ampak je sedel. Ker pa še ni odsedel, ni drugače, kakor da je iz ječe ušel.«

»Ježeš Marija, ali je res?«

»Res je. Jerca trdi to za res kakor sveto pismo. In Jerca ne govori tja v en dan.«

»Kaj pa mati pravijo?«

že bil dvakrat izvršen atentat. Sploh se ne upa iz svoje palače in je zastražen od močnega italijanskega vojašk. oddelka.

Italijani so v Abesiniji kakor na sodu smodnika, ki se lahko vsak čas vname in povzroči eksplozijo. Stalo jih bo še mnogo truda, predno se bodo mogli smatrati za resnične gospodarje položaja.

Feževna doba je pričela v Abesiniji.

Za Italijanske čete so preskrbljena primerna stanovanja. Vojaštvo je dobilo deževne plašče. Temperatura je padla. Hudi nalivi bodo julija in avgusta, ko bode moralo celotno obnovitveno in cestno delo počivati.

(Dalje sledi.)

tem grobu je njen spovednik spregovoril ganljive besede v potrdilo, da je res bila dobra, verna in pobožna mati. Dosegla je lepo starost 83 let. Najvestnejše je spolnjevala krščanske dolžnosti, rada je prepevala lepe Marijine pes-

mi, zlasti tudi Slomšekove. Mnogo je znala povedati iz Slomškovih »Drobtinic«. Kar je brala ali slišala že pred več kot 50 leti, si je dobro zapomnila. Najboljši mamici ohranimo dober spomin! Prizadeti hčerki naše najprisrčnejše

Peter Rešetar rešetari.

Pomračenje sonca. Prefekli teden je bilo pomračenje sonca ob štirih zjutraj. Pri nas so to pomračenje opazovali samo kmetje, ostali ljudje tega niso mogli, ker so že spali.

Politično pomračenje je nastalo tako, da je JRZ v celoti zasenčila JNS. Ta sončni mrk bo pa še precej dolgo trajal, ker gre politična ura bolj počasi, kakor običajna.

Poslovodeči podpredsednik JNS je poslovodeči predsednik JS. V Sloveniji imamo malo ljudi, ki bi bili tako popularni, kakor je sedanjí poslovodeči podpredsednik JNS. Nekateri se razburjajo, kako to, da je postal sedaj še poslovodeči predsednik JS. JNS in JS sta različna samo za črko N. Jaz pa to čisto razumem, da JNS potrebuje JS, da JNS potrebuje Jadransko Stražo, ker je v puščavi kakor naše bedno Primorje.

Jadranska Straža bo pod novim vodstvom — nadstrankarska. Jaz sem o tem popolnoma prepričan! Vi ne?

Bodi in je bilo! V Jugoslaviji je sedaj najbolj znana beseda Bodi. To je bil eden največjih švercarjev zadnjih let, ki je bil poslanik, bil minister, bil z Jeftičem na Bledu, torej zelo visok človek. Sedaj se izgovarja, da ga je žena zapeljala, ker je rekla: Bodi tepih, pa je moral biti tepih takoj ušvercan. Jeftič ima pa res smolo, da ga taki ljudje obdajajo. Prepričan je bil, da bo tudi on lahko rekel: Bodi zmaga JNS in je bila. Rekel je, bilo je, samo preveč je bilo ušvercanih glasov, pa je prišlo vse na dan.

Abesinski rasi pridejo v Jugoslavijo. Najnovejši brzovjav, ki sem ga prejel od njih, pravi, da pridejo v Jugoslavijo, da se udeležijo kongresa JNS. Izvedeli so namreč, da bodo na tem kongresu samo odstavljeni in pregnani nekdanji voditelji, pa mislijo, da tudi oni spadajo med nje.

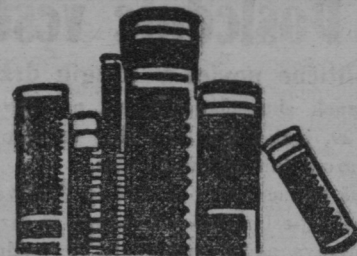
Suhe ali debele krave. Predsednik naše vlade je uporabil primer, da smo imeli dosedaj sedem suhih let. Proti temu sedaj protestira JNS in pravi, da je imela dosedaj sedem debelih let in sedem debelih krav, samo da je sedaj nastopila doba, ko so suhe krave in jih nima kje molsti.

Kaj je v Evropi novega? Vse države so sklenile, da prenehajo z oboroževanjem. Ta denar pa se bo porabil za finansiranje Društva narodov, ki bo vršilo svoje poslanstvo.

Kunci osvojili Avstralijo.

Od časa do časa čitamo, kako prirejajo v Avstraliji love, katerih se udeležuje po več sto lovcev, da bi vsaj nekoliko zajezili grozno nadlogo kunccev. Kunci pa živijo kljub lovom veselo dalje in se razmnožujejo po onih avstralskih pokrajinah, kjer jim za enkrat lovci še ne morejo do živoga.

Znano je, kako najbolj nagiba ravno Avstralija k temu, da postanejo na njenih tleh tjekaj uvožene živali in rastline prava šiba božja. Nekateri dele Avstralije preplavijo naenkrat tolike množine papagajev, da onemogočijo bivanje človeku in živalim. Razne rastline prodrejo s svojimi koreninami tamkaj tako globoko

Cirilova knjigarna

v Mariboru

priporoča naslednja dela:

Melik: Slovenija, I. del, Din 160.—

Jeraj Vida: Izbrano delo, vez. Din 46.—

Razprava dr. Tin. Debeljaka: Reymontovi kmetje v luči književne kritike, broš. Din 28.—

Grivec: Žitja Konstantina in Metodija, vez. Din 24.—

Dolenc Metod: Pravna zgodovina slovenskega ozemlja, vez. Din 128.—

Stele France: Umetnost zapadne Evrope, vez. Din 120.—

Kukučin Martin: Hiša v Bregu, roman, vez. Din 80.—

Ljudska kuharica, najnovejša in praktična zbirka dobrih navodil za kuhinjo in dom, broš. Din 8.—

v zemljo, da ne morejo preprečiti njih nadaljnje prodiranja niti z največjim požiganjem.

Najstarejša avstralska nadloga pa so brezdomno kunci. Dne 1. maja l. 1788 so pripeljali prvih pet kunccev v Avstralijo. Hoteli so jih uporabiti kot priboljšek k tamošnji hrani za takratnega guvernerja. Dve leti pozneje je bil izkrcan drugi prevoz. Od teh dveh pošiljk je pojedel pretežni del guverner s svojimi prijatelji. Dvema kuncema pa je le uspelo, da sta ušla iz ograda in sta postala Adam in Eva za vse neizmerne kunske množice po obširnih avstralskih pokrajinah.

Leta 1829 so že uvideli, kolika nevarnost da lahko postanejo kunci za Avstralijo. Na otok Betrey ob Avstraliji je bil zašel en kunski par. Ko so pregledali par let za tem otok, je bilo tamkaj že na tisoče teh škodljivcev.

Celih 70 let bije Avstralija pravo vojno s kunci. Danes je v Avstraliji 64 velikih uradnih postojank, ki se ne ukvarjajo z ničem drugim, kakor s pobijanjem in odstranjevanjem teh zajedalcev. Kot nadzornike za ta obrambna postajališča jemljejo može iz avstralske armade. Dve tovarni ne izdelujeta ničesar drugega kakor žico za zanke in bodočo žico, s katero lovijo nadležneže.

Da si ustvarimo sliko, kako ogromen obseg lahko zavzame zajedaja nadloga v Avstraliji, navajamo naslednjo številko: V dobi 10 let so v celem spravili v denar 157 milijonov kunccev.

Vojna z avstralskimi kunci se razteza v nedoglednost. Doslej so bili v tej borbi zmagovalci dolgouhci.

Šmartno pri Slovenjgradu. Dne 20. junija je občina Šmartno zadela velika nesreča. Ob 19. uri je nastala huda nevihta, nakar je pričela klestiti toča, kot še menda nikdar v tem kraju. Toča je padala skoro celo uro, zblila prav vse pridelke in na debelo pokrila tla tako, da je je še bilo danes 22. junija najti cele kupe. Prizadeti so najbolj kraji Legen, Golavabuka, Dobrova in nekaj Gradišče, Brde in Šmartno. Najhujše je trpela hribovita Golavabuka, kjer je strašen naliv odnesel iz njiv vso rodovitno zemljo tako, da več let ni pričakovati nikakih pridelkov. Ljudstvo, že tako radi zadnjih žalostnih gospodarskih let obubožano, je sedaj popolnoma obupano; saj pa je tudi stiska velika, ker ne bodo imeli živeža ne krme in to za več prihodnjih let. Prizadetih je nad 150 kmetov. Apeliramo na merodajne činitelje, da tu, kjer je pomoč najbolj potrebna pomagajo kakorkoli.

Sv. Martin pri Vurbergu. Največjo tombolo v Slovenskih goricah priredi prostovoljna gasilska četa v Sv. Martinu pri Vurbergu v nedeljo dne 12. julija, ob pol štirih popoldne. 10 tombol — 10 koles, in še 300 drugih lepих dobikov. Cena tablice samo 2 Din.

Rove pri Frankolovem. Tu se je poročil vrli mladenič Rado Pušnik. Izbral si je za svojo življenjsko družico vrlo mladenko Apolonijo Keblič in jo je preselil na svojo lepo domačijo. Na gostiji so svatje davali za farne uboge 150 Din. Bog jim obilno poplačaj, mlademu paru pa želimo mnogo zakonske sreče in božjega blagoslova.

Podčetrtek. Hudo je prizadeta naša župnija po toči, ki je prihrula nad naše kraje v dveh zaporednih dnevih. Prvikrat se je vsula v nedeljo dne 21. junija popoldne okoli druge ure. Nastala je po soparnem dnevu nenadoma huda nevihta s točo, debelo kakor debeli orehi in v kratkem času zblila vso ozimno setev v Golobinjeku, deloma v Imenemu in Imenski gorci. Segala je toča tudi izven župnije in pobila v župniji Buče: Pecelj, Verače in deloma Virštajn v olimski župniji. Grenka kapljica pelina je bila ta toča v veselje otrok, ki so ga prinesli iz Slomškovih slovesnosti v Mariboru, katerih se jih je udeležilo iz Buč 50, iz Podčetrška 38 in iz Olimja 2 in ki so jih starši s hrepenenjem, a tudi z žalostjo pričakovali. A še ni bilo dovolj, v pondeljek dne 22. junija zopet prihruje zvečer ob devetih vihar s strašno točo v skoraj iste kraje kakor prejšnji popoldan. Le da je potokla večji del olimske župnije kakor poprejšnji dan. Kaj bodo ljudje počeli, ko se nagromadi toliko slabega vremena v enem letu. Vso spomlad je hladno in deževno, da je vedna nevarnost povodnji Sotle; ni mogoče skoraj spraviti krme, več travnikov je stalno kolikor toliko v vodi, sedaj pa še toča, ki ni poškovala samo vinogradov in sadonosnikov, ampak mnogim je vzela tudi kruh.

Ali si že obnovil naročnino?

Poslednje vesti.

Politične novice v drugih državah.

Sestanek skupščine Društva narodov v Ženevi je bil 29. junija. Ob tej priliki so odločali o nadaljni usodi sankcij proti Italiji.

Neguš na zasedanju skupščine Društva narodov. Abesinsko poslaništvo v Londonu je razglasilo, da se namerava neguš sam udeležiti izrednega zasedanja Društva narodov kot predsednik abesinske delegacije, o čemur je bilo tajništvo Zveze narodov posebej obveščeno.

Neodvisna notrajna Mongolija pod japonsko nadoblastjo je bila proglašena v nedeljo dne 28. junija.

Domače novice.

Naša kraljeva družina v Miločer. Spredaj poročamo, da se je naša kraljeva družina pripeljala na Bled. Iz Bleda je krenila na letovanje v Miločer, kjer so slavili 29. junija v dvorcu sedmi rojstni dan kraljeviča Andreja.

Inštarilarn je bil 1. julija na župnijo Dol pri Hrastniku g. Matija Medvešek, bivši trboveljski kaplan.

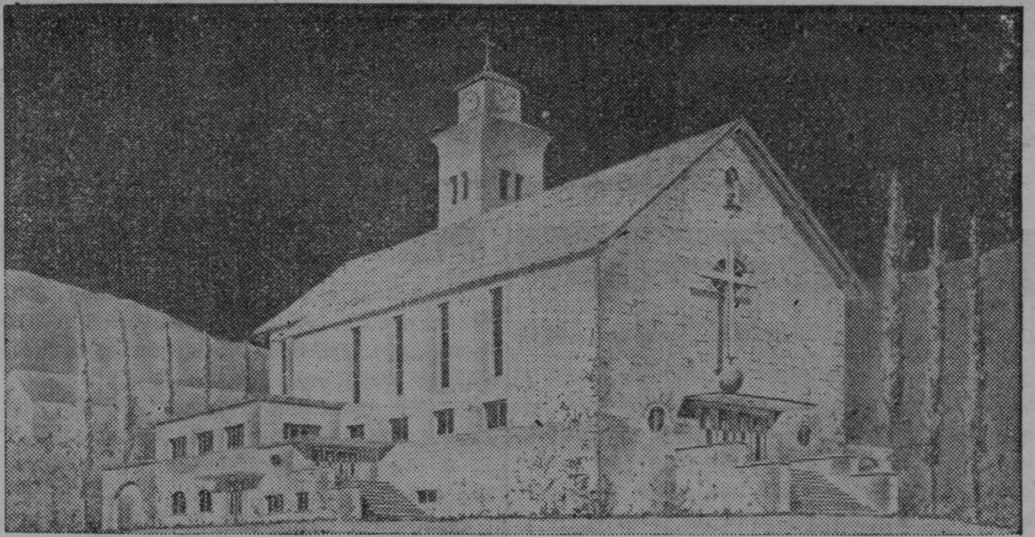
Sijajna zmagaja JRZ pri občinskih volitvah v štirih občinah. Zadnje nedeljo so se vršile občinske volitve v Rajhenburgu, kjer sta bili dve listi. Volilo je 339 volilcev. Za listo JRZ je glasovalo 313 volilcev, za opozicijo 26. JRZ je dobila vseh 18 odbornikov. V občini Senovo pri Rajhenburgu sta bili tudi dve listi. Volilo je 562 volilcev. Za listo JRZ je bilo oddanih 353 glasov, za združeno opozicijsko listo 209. JRZ je dobila 21 odbornikov, opozicija 3. V Prečni na Kranjskem je dobila JRZ 17 odbornikov, nasprotniki 1. Pri Sv. Petru je dobila JRZ 17 odbornikov, opozicija 1.

Slovenski major žrtev strele v Macedoniji. Iz Strumice v Macedoniji je prišla žalostna vest, da je med nevihto pri službenem obhodu strela ubila Franca Zacherla, majorja in poveljnika 5. obmejnega odseka. Pokojni je bil rodom iz Ljutomera in sin znanega ljutomerskega učitelja Zacherla. Koj po prevratu je stopil med Maistrove borce in se je udeležil bojev za Koroško. Služboval je kot častnik v Ljubljani ter po raznih južnih krajih. Lani je napredoval v starosti 38 let v majorja. Veselil se je med tovariši obče priljubljenosti radi vedno vesele narave. Truplo bo prepeljano v Ljutomer, kjer bo pogreb. Blagemu Frančku ostani ohranjen trajno hvaležen in časten spomin, dobri in žalujoči rodbini Zacherl naše sožalje!

85letnico je slavila te dni na Zgornji Polskavi Slomšekova birmanka — Hojnikova mama. Jubilatka je kljub visoki starosti toliko pri moči in duševni svežosti, da celo sama gospodari. Imela je štiri otroke, ki so vsi v uglednih položajih. Mož Jože je umrl med vojno in je plodonosno deloval 30 let kot župan in pri okrajnem zastopu. Dobro, obče priljubljeno ter spoštovano jubilatko je birmal škof Slomšek leta 1861 v Framu. Veseli in neumorno delavni gospodinji ter pravi slovenski materi naše iskrene čestitke!

Eden obsojen po lastnem priznanju, drugi oproščen. Smo že poročali, da je bil dne 3. maja že bolj pozno v noč pred svojim domom v Košnici pri Celju ubit železničar in posestnik Pavel Kragolnik. Delavec Franc Huš je trdil ves čas, da je on ubijalec. Žena ubitega Nena pa je zatrjevala, da je ubil njenega moža Anton Škorjanc, posestnik v Košnici. Prva razprava je bila 17. junija, ki je bila prekinjena radi zaslisanja še nekaterih prič. Dne 26. junija je bila v Celju izrečena sodba, s katero se obsodi Huš na 3 leta robije, Ant. Škorjanc je bil oproščen, ker je sodišče prišlo do prepričanja, da se pokojnikova vdova Neža Kragolnik moti v svojih izpovedbah in je zamenjala Huša s Škorjancem.

Smrtna nesreča pridnega delavca. V Spodnjih Lažah pri Poljčanah je smrtno ponesrečil Franc

Vogelni kamen za novo delavsko cerkev v Hrastniku je slovesno blagoslovil škof dr. I. Tomažič.

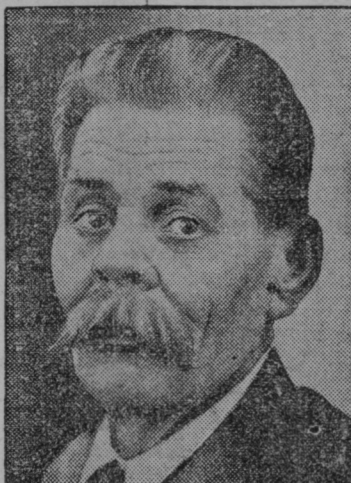
Gorjanc. 42letni dninar. Svojemu gospodarju je pomagal spravljati seno. Ko so naložili, je sedel Gorjanc na oje med dva speta in s senom naložena voza, dasi mu je gospodar prigovarjal, naj sede na voz. Ko so privozili na cesto, je Gorjanc padel pod voz, kojega kolesa so mu zdrobila prsni koš, da je bil pri priči mrtev.

Eden obsojen na dosmrtno ječo, drugi na 6 let. Lani 27. februarja je zginila 57letna prevžitkarica Marija Penko iz Podrečja pri Domžalah. Truplo Penkove so našli lani 10. junija v tolmu potoka Rača blizu gozda Šumrek. Bilo je po umoru privezano na kol, ki je bil obtežen s 53 kg težkim kamnom in vržen v tolmun. Ko se je kamen tekom časa odvezal pod vodo, je truplo priplavalo na površino. Pod sumom krivde so orožniki zaprli 36letnega klobučarskega pomočnika Ivana Pirca iz Hudega in 28letnega posestnika in mizarskega pomočnika Franca Hribar, pri katerem je imela Penkova prevžitek. Po aretaciji je prvi priznal Pirc. Izpovedal je, da je glavni krivec Hribar, on sam je samo pomagal. Sodba je bila razglašena letos 27. junija v Ljubljani. Franc Hribar je bil obsojen na dosmrtno ječo, Pirc na 6 let robije.

Strašna avtobusna nesreča se je pripetila dne 27. junija pri železniški postaji v Vršacu. Pred 21. uro se je peljal proti postaji poln avtobus. Ob naspisu je zdrsil in se prevrnil. Pri prekuju je eksplodiral bencin in koj je bilo vse v plamenih. Reševalci so potegnili izpod ruševin 5 mrtvih in 12 hudo ranjenih, od katerih jih je v nedeljo 29. junija že več umrlo.

Novice iz drugih držav.

Granata raztrgala šest ljudi. Dne 29. unija se je zgodila s staroavstrijsko 30.5 cm granato huda nesreča v šentandraškem predmestju v Gorici.

Svetovno znani ruski pisatelj Maksim Gorki je umrl v Moskvi v starosti 68 let.

Kmet Avgustin Merljan je hotel uporabiti iz najdene težke granate smodnik in je naboj ob navzočnosti več gledalcev razdiral. Ker se je lotil tega nevarnega dela kot nestrokovnjak, je veltkanski naboj eksplodiral. Z nepredvidenjem vred so drobci in kosi granate raztrgali šest oseb.

Prireditve.

Prosvetno društvo »Slomšekov tabor« pri Sv. Rupertu v Slov. goricah naznanja, da se bo vršila dne 5. julija za našo župnijo redka slovesnost. Č. g. dekan bo blagoslovil temeljni kamen za novi prosvetni dom, katerega že dolgo pogrešamo. — Spored: Ob devetih slovesna služba božja. Pridiguje č. g. dekan Gomilšek. Po sv. maši zborovanje na stavbišču doma. Govori in petje, nato sv. blagoslov. Sodeluje godba in pevski zbor od Sv. Lenarta. Iskreno prosimo domačine, pa tudi sode, da se te slovesnosti udeležijo in po možnosti kaj prispevajo za naš dom.

Črešnjevec pri Slov. Bistrici. Prosvetno društvo ponovno naznanja, da se vrši v nedeljo dne 5. julija velika javna tombola v korist zgradbi društvenega doma. Cena tombolskih kart je samo 2 D. Dobitkov je nad 300, med temi 10 tombol, kakor tri kolesa, dva pluga, sod vina, klaftra drv, vreča moke, 2 svinji itd. Vabljeni vsi od blizu in od daleč!

Braslovče. Podružnica Zveze absolventov kmetijskih šol v Braslovčah priredi v nedeljo dne 5. julija kolesarski izlet v št. Ilj pri Velenju. Zbiranja

Hči pregnanega abesinskega neguša je govorila v Londonu s pomočjo zvočnikov pred 27.000 oseb broječo množico.

lišče na Polzeli pri Cimpermanu ob enih popoldne. Izleta se lahko udeležijo tudi nečlani. V slučaju slabega vremena se ta izlet vrši prihodnje nedeljo dne 12. julija.

Št. Janž pri Velenju. Katoliško prosvetno društvo iz št. Andraža priredi pri nas v nedeljo dne 5. julija v našem prosvetnem društvenem domu lepo igro s petjem in spremljanjem glasovirja »Radikalna kura«, začetek je ob treh popoldne. Priporoča o se za obilni obisk, ker je dobiček namenjen za popravilo društvenega doma.

Šmartno v Rožni dolini. Tukajšnja podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva vprižori v nedeljo dne 12. julija, ob treh popoldne v tukajšnji šoli ljudsko igro s petjem in godbo v štirih dejanjih »Črna žena«. Ker je igra jako zanimiva in je čisti dohodek namenjen dograditvi podružnične sadne sušilnice, se vabi k obilni udeležbi od bližini in daleč!

Dopisi.

Loka, št. Janž na Dravskem polju. Dne 26. junija je pri nas preminul Janez Potočnik, posestnik, v starosti 55 let. Rajni je dolgo let naročnik »Slovenskega gospodarja«, dober oče in skrben gospodar. Zapušča žalujočo ženo in pet nepreskrbljenih otrok. Vrlemu in mnogo prezigodaj umrlemu možu svetila večna luč, preostalim naše sožalje!

Slape-Ptujska gora. Nesreča pač nikoli ne praznuje! Vse pri delu, in kdo bi si mislil, da se bo prikazal ravno v tem času rdeči petelin na širečovi domačiji na Slapah v gorski župniji. Nesreča, vnele so se saje v dimniku in zgorelo je vse, ker je bilo vse s slamo krito. Škoda znaša nad 50.000 Din, sedajni gospodar širec Alojz pa je bil zavarovan le za malenkost. Na pomoč so takoj prihiteli gorski in majšperški požarniki, da so rešili vsaj nekaj, kar se je pač rešiti dalo. Trkamo na usmiljena srca vsaj demačinov, da revežu pomagata, vsak po svojih močeh!

Laporje. Naša fara se pripravlja na veseli dogodek. Po dolgih 19 letih bomo zopet enkrat imeli novo sveto mašo, kar je gotovo čast za vsako župnijo. Novo sv. mašo bo daroval č. g. Kušar Štefan iz Križnega vrha dne 12. julija. Vsa fara se za ta veseli dogodek vneto pripravlja, da čim dostojnejše pozdravi novomašnika. Sprejem, ki bo ob prihodu novomašnika v domačo faro, to bo dne 5. julija, hočejo Laporčani prirediti na prav svojevrsten način. Višek tega dneva pa bo igra »Jeftejeva hči«, ki jo bo igrala odrasla mladina pred župnijskim kozolcem. Vabimo vas vse iz bližnje in daljne okolice, pridite, da bo sprejem dne 5. julija čim lepši.

Ponikva ob južni žel. Tudi našo župnijo je toča že dvakrat oklestila: prvič 13. junija ob štirih popoldne, drugič 22. julija ob devetih zvečer. Najhujše so trpeli kraji: Videž, Gorca, Tičevo, Bobovo, Ostrožno, Hotunje, Srževica in deli Zagaja. Prizadetih je nad 100 kmetovalcev. Nedeljsko posvečenje se tudi pri nas vedno bolj preziral. Npravlajo se hrupne tekme koscev in ženjic, katerim sledi veseljačenje mladine pozno v noč. Ob nedeljah popoldne je hiša božja prazna, veselični prostori pa polni! Naš veliki rojak in modri učitelj Slomšek bi dejal: Več ko je veselic, več bo uboštva; več ko plesa, več bo jokal!

Celje. Na orglarski šoli v Celju se bo vršil zrelostni izpit v četrtek dne 9. julija, ob devetih popoldne. Za nadzornika je določil ordinarijat vlč. g. opata Juraka. K izpitu je oglašanih pet tretjeletnikov in sicer: Golob Felicijan, Prelovšek Franjo, Orešnik Janko, Satler Alojzij in Šopar Vlado. Na zavodu poučujejo: č. g. katehet Babšek Franc, g. Kramar Franc, g. Sancin Dušan, g. Križnik Filip in g. Bervar Karol. Prihodnje šolsko leto se orične 15. septembra 1936.

Velika Pirešica. Ban dravske banovine g. dr. Marko Natlačen, vračajoč se iz Dobrne v Braslovče, se je dne 25. unija t. l., ob 7. uri zvečer,

ustavil v Veliki Pirešici, kjer so mu občani občine Velike Pirešice postavili lep slavolok. Ob tej priliki je g. bana pozdravil predsednik občine, šolski upravitelj, delovodja občine in šolarica, katera mu je vročila lep šopek. Po tem kratkem sprejemu se je g. ban, vidoma zadovoljen, odpehjal naprej skozi Žalec v Braslovče.

Sv. Anton v Slov. goricah. Pred kratkim smo spremili k večnemu počitku vzorno članico naše ženske Marijine družbe 86letno Marijo Omulec iz Vanetinc. Dasiravno je umrla nagle smrti, je tik pred svojo smrtjo dejala, da je že pripravljena. Ob času vojske ji je umrl mož, dva sina sta padla na bojišču, pa vse to je voljno pretrpela, saj se je tolažila z molitvijo. 42 let je bila zvesta tretjerednica, mnogo let je v družbi za širjenje vere podpirala misijone. Vse to naj ji Bog v nebesih stotero poplača!

Sv. Jakob v Slov. goricah. V nedeljo dne 14. junija se je vršil občni zbor Kmečke zveze za krajevno organizacijo Sv. Jakob v Slov. goricah.

Dajte dinar za „Slovensko stražo“!

»Slovenska Straža« je izšla v Cirilovi tiskarni v nakladi 100.000 izvodov. List nosi lepo geslo: Bog in narod! in je po svoji narodobudni vsebini klic Slovincem, naj stojijo na straži svoje domovine, na katero prežijo in stegujejo po njej svoje prste tujci.

»Slovenska Straža« izhaja po potrebi — najmanj pa štirikrat na leto.

»Slovenska Straža« ni kaka nova stran-ka.

»Slovenska Straža« je društvo ljudi, ki hočejo biti z budnimi očmi na slovenski straži in hočejo vsemu ljudstvu, posebno pi tistim, ki jim je dana oblast, kazati na boleznih in rane na slovenskem telesu in na nevarnosti, ki Slovincem kjerkoli grozijo.

Vi, ki imate veselje, stopite v naš krog slovenskih stražarjev, oglasite se »Slovenski Straži«!

Vi, ki ne morete z nami delati, imejte jo radi, »Slovensko Stražo«, in kadar potrkta, ji radi odprite, in kadar vam pošlje glas, ga radi poslušajte!

Župani, okrajni glavarji, bani, generali in ministri bodo radi poslušali glas slovenskih stražarjev, ker smo stražarji domovine in varuhi narodnih svetinj.

Izvolili smo si odbor. Upamo, da ne bo človeka v župniji, kateri bi ne bil včlanjen v Kmečki zvezi. V nedeljo dne 12. julija gremo pa vsi na prvi kmečki tabor, kateri se vrši pri Sv. Lenartu v Slov. goricah.

Sv. Jakob v Slov. goricah. Najlepša hvala za objavo našega poročila o šolski razstavi v Vašem cenjenem listu. Obenem prosimo, da objavite zopet opis naših najvažnejših dogodkov, za kar se Vam že vnaprej, najlepše zahvaljujemo. — V nedeljo dne 21. junija se je udeležilo proslave za beatifikacijo našega velikega škofa in vzgojitelja Antona Martina Slomškega v Mariboru 180 otrok. To je bila menda ena največjih podeželskih skupin. Na devetih vozovih so se pripeljali otroci v Maribor. Nepozabni bodo vtisi, ki so jih otroci prejeli na tej proslavi. Obžalovati ni bilo niti najmanjše nezgode in ni bilo treba intervencije samaritanov. Je to gotovo znamenje, da živi v našem kraju zdrav rod. Otroke je vodil s pomočjo šolskega upravitelja in ene učiteljice g. župnik. Prav posebna zahvala gre g. Rošker Antonu, ki

je z večšo roko vodil prevoz otrok in tudi sicer stal duhovniku in učiteljstvu na razpolago. Lepa hvala gre tudi voznikom gg. Supaniču, Šumanu, Škofiču, Želu, Bohlu, Trojnerjevi, Purgajevim in Jamernikovi, ki so dali svoja vozila in konje na razpolago in sicer brezplačno. — V nedeljo dne

28. junija pa so imeli naši malčki svojo prvo obhajilo. Naš domači župnik g. Erhatič Martin je vodil deco iz nove šole v slovesni procesiji do cerkve. Ta ganljiv običaj, ko so hodili otročki med molitvijo pod vodstvom g. župnika v cerkev, je napravil na starše globok vtis in splošno pohvalo. Ko je pa g. župnik spregovoril otrokom v cerkvi med sv. opravilom, ni ostalo nobeno oko suho. Otroci so sprejeli sv. zakrament z globoko molitvijo in pobožnostjo, kakor jo zna vcepiti le naš g. župnik. Po sv. opravilu so prejeli otroci spominske slike in bili pogoščeni. Otroci so bili tudi slikani. Našemu g. župniku pa izrekamo mi starši najlepšo zahvalo za ves trud, ki ga je imel z našo deco. Naj mu bo ljubi Bog večni plačnik!

Fram. Meseca junija so se poročili: Klavž Matej, posestnik v Požeju, in Marija Žunkovič iz Brunšviga; Štefan Špurej, posestnik v Dobrovcih, in Matilda Hojnik iz Lokmerca. Bilo srečno! — Staršem Černej v Ješenci je umrl osemletni sinček Tonček, ki je v boleznih prejel na praznik presv. Srca prvo sveto obhajilo in še isti večer blaženo zaspal. V Loki pa je umrla Jožefa Rotard v 73. letu svoje starosti, dobra mati in vdova. Počivajta v miru, potrftima družinama naše iskreno sožalje!

Št. Janž pri Velenju. V nedeljo dne 21. junija se je tukaj vršil shod JRZ. Od 389 volilnih upravičencev se je tega shoda udeležilo okrog 200 mož in fantov. Govoril je g. dr. Josip Leskovar, odvetniški koncipijent iz Maribora. Hvaležni smo narodno čuteči vladi, da nam je znižala zemljiški davek prav znatno, da se trudi za omiljenje krize in njenih posledic ter da je nam vrnila občino. Čutimo, da se je položaj znatno zboljšal, zlasti glede političnih in drugih svoboščin in da se stalno zboljšuje, zato odločno odklanjamo krive preroke in hujskače. Sedanja vlada je vlada ljudskega zaupanja, pokazala je dobro voljo kot še malo katerega. V njej je naš voditelj g. dr. Korošec in naši največji borci za svobodo Slovencev, ki so za nas že mnogo žrtvovali. Slovenci, držimo se g. dr. Antona Korošca. V slogi je moč!

Martjanci. G. župniku Berdenju je pogorelo gospodarsko poslopje in nad 100 meterskih centov sena. Brez dvoma je bil ogenj podtaknjen. Isti večer je gorelo tudi v Tešanovcih blizu Martjanec, kjer so imeli gasilci tudi isti dan veselic in so pošteno gasili. Govori se marsikaj, pa vsega ne smemo pisati.

Sobota. V nedeljo dne 5. julija bo pri nas javen shod JRZ. Govori minister dr. Krek in drugi. Shod se vrši ob pol 11. uri na dvorišču restavracije Faflik. Ob takih prilikah nekatere osebe dajo za vino znanim razgrajčem, da potem delajo nemir. Radovedni smo, če se bodo tudi ob tej priliki poslužali teh poniževalnih sredstev. Gospod minister, dobrodošli!

**Vsi, ki potujete,
ne pozabite na
novi vozni red!**

Veljaven od 15. maja 1936.

Vozni red v lepi žepni izdaji stane samo 2 Din (po pošti je poslani naprej Din 2.50 v znamkah). Preprodajalci dobijo primeren popust. Naročila sprejema:

TISKARNA SV. CIRILA, MARIBOR.

Voda in nevarnost strele.

Voda je, kakor znano, tem boljši prevodnik elektrike, čim bolj je zamazana. Na jezerih in rekah pa je običajno najbolj umazana ob bregovih, kjer se meša z zemljo, odpadki rastlin in podobnimi stvarmi. Tam, kjer se stika z bregovi, privlačuje tedaj strelo najbolj, dočim je pred njo v sredini razmeroma najbolj zaščitena. Široka vodna gladina s svojo ogromno, napetost izenačujočo ploščino je pred strelo bolj varna nego majhni tolmuhi in drobni vodni toki, ki strelo naravnost privlačujejo.

V bistvu gre tu za iste pojave, kakor v velikem mestu. Sredina mesta, ki je pod varstvom neštetih kovinskih vodov in osti, le redkokedaj pritegne strelo, ob skrajnih koncih mesta pa se dogajajo nesreče ob vsaki nevihti. Periferijo je smatrati za nekakšno obrežje hišnega morja.

Iz navedenih dejstev sledi, da bo sportnik, ki ga je ujela nevihta na vodi, v čolnu, storil najbolje, da se drži bolj proti sredini toka, kolikor mogoče daleč od bregov in plavajočih primesi. To, da se vleže v čoln, mu menda dosti ne more koristiti, pač pa je vožnja z jadrnicami v nevihti zaradi jamoborov nevarna. Če le gre, naj se jambor položi vodoravno v čoln.

Vas jamskih prebivalcev.

Pariški listi poročajo, da v francoskem kraju Bourre prebivajo ljudje v skalnatih duplinah, kakor v predpotopnih časih. Kakor si lastavice grade svoja gnezda v skalovju nad rekami, tako so si prebivalci vasi Bourre zgradili svoja bivališča v skalnatih duplinah. Ta stanovanja pa si drug drugemu niso prav nič podobna. Stanovanje, ki je izdolbeno v apnenec, se razteza ali v globočino, ali pa več nastropij v višino. Drvarnice, skednji in hlevi, vse je v skalnati votlini, kjer ne manjka niti kleti, kamor vinorejci spravljajo svoj pridelek. Ti jamski prebivalci pa nikakor niso nesrečni ali nezadovoljni ter si prav nič ne žele kakega boljšega in modernejšega stanovanja. V svojih hišah, ki so v marsičem podobne jazbinam, so mnogo srečnejši, kakor marsikak prebivalec lepih mestnih hiš. Ti ljudje so po večini viničarji in poljedelci, deloma pa tudi živinorejci. Že od mladih nog žive v skalnatih duplinah. Zanimivo je, da so tudi zelo zdravi, kar najbrže povzroča zdravo podnebje te pokrajine. Ljudje so namreč čez dan večji del zunaj, le spat hodijo v svoje votline.

Kultura in bolezen.

Odkar so Eskimi (ki prebivajo v najbolj severnih pokrajinah) prišli v dotiko z Evropejci, se je začela širiti med njimi jetika v usodni meri. Nekatero bolezen, ki razsajajo med civiliziranimi ljudstvi, se doslej niso mogle razširiti med Eskimi, ki sladkorne boleznii in raka malone ne poznajo.

Pač pa se je med njimi v zadnjih letih razširilo poapnenje žil. Moskovski zdravnik dr. Rabinovič ugotavlja, da je umrljivost med Eskimi največja tam, kjer so svojo staro nošo zamenjali z evropsko,

ki jih pač ne štiti tako dobro pred mrazom. Zdi se pa, da morajo biti za jetiko in poapnenje žil in druge unešene boleznii med njimi še drugi vzroki, ki jih znanost danes še ne pozna dobro.

Slovar zločinskega jezika

Stavec Chantard iz Pariza je začel pred leti proučevati argot, jezik pariških zločincev, in je sedaj izdal slovar, ki obsega preko 2500 izrazov iz tega jezika. Mož je stalno obiskoval lokale, kjer se zbira pariška druhal in je pri tem, kakor se lahko mislimo, doživel tudi marsikaj nevarnega. Njegov slovar uporablja kot dober pripomoček kriminalna policija, a pravi, da ga kupujejo tudi pisatelji kriminalnih romanov in kriminalnih filmov, ki se iz umljivih razlogov boje, da bi sami študirali svoje tipe v njihovi pravi okolici.

Mačka in škorci.

Blizu Dijona na Francoskem so opazovali tale prizor: Pod starim grajskim zidom je velika mačka držala v krempljih mladega škorca, ki je seveda silno vresčal. Mačka pa se ni zmenila za škorcevo pomaganje in ga je mirno nesla svojo pot. Naenkrat pa se je odnekod spustilo na mačko kakih 20 škorcev, ki so neusmiljeno začeli s kljuni obdelovati mačkino glavo. Ta napad je bil tako nenaden, da je mačka vsa osupla izpustila svojo žrtev in pobegnila. Rešeni škorec je še nekaj časa nepremično ležal na tleh, a že čez nekaj minut si je živalica opomogla, stresla peruti in odletela za drugimi škorci, kateri so jo bili rešili.

Daljnogled na dežniku.

Na angleških dirkališčih, kamor zelo rade hodijo tudi angleške dame, so ugotovili, da imajo pri tem ženske polne roke, kar jih izdatno ovira, da ne morejo tako pozorno opazovati tekem. Poleg nezogibne torbice nosi vsaka Angležinja s seboj tudi dežnik in daljnogled. To je vsekako zelo nerodno. Zato so na Angleškem začeli sedaj delati take dežnike, ki bodo na držaju imeli pritrjen primeren daljnogled.

Stroj za zavijanje jajc.

Mlademu newyorškemu inženirju je po večletnem delu uspelo zgraditi stroj, ki sortira jajca avtomatično po njihovi teži in jih zavija. Stroj deluje tako hitro, da v eni uri odtehta, odsortira in pripravi za odpremo 140 tucatov jajec. Na neki perutninski razstavi je zbuja ta stroj veliko pozornosti in si ga je naročilo mnogo lastnikov perutninskih farm ter trgovcev z jajci.

Koks

domači in inozemski kupite najceneje pri Branko Mejovšek Tattenbachova ulica 13 telefon 2457

Kdor oglašuje, ta napreduje!

MALA OZNANILA

Cenik malim oglasom.

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.— (Prekljici, Poslano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50.— Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati uprava lista prijave, doplača se Din 5.—. — Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamko za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

SLUŽBE:

Poštena služkinja se sprejme na deželo. Naslov v upravi lista. 811

Boljša dekla, ki zna dobro meščansko kuhati, znati mora nemško in slovensko, bode takoj sprejeta. Maribor, Badlova ulica 7. 817

Starejšo pametno dekle k svinjam sprejme župnišče Sv. Vid, Mislinje. 821

Pekovskega vajenca poštenega sprejme takoj pekarna Berlinger, Oplotnica. 823

Vajenca za kleparsko obrt sprejemem takoj iz poštene krščanske družine. Nikolaj Pustinek, klepar in organist. Znamka za odgovor. 824

LOKALI IN STANOVANJA:

Dijakinje sprejema na stanovanje in hrano za mesečnih 300 Din sirotišče šolskih sester v Mariboru, Meljska cesta 74. 818

POSESTVA:

Proda se posestvo 8 rodovitnih oralov v bližini Maribora. Naslov v upravi lista. 823

Proda se arondirano posestvo cirka 10 oralov. Cena 65.000 Din z inventarjem, okolica Rog. Slatina. Poizve se pri Krošel Ignacu, Sv. Florijan, p. Rogatec. 820

RAZNO:

Prodaj Singer Hol čevljarski stroj. Lorenčič Matija, Zgornja Voličina 57, Sv. Lenart v Slov. goricah. 822

Hranilne knjižice vseh posojilnic in bank kupimo. Gotovina takoj. Bančno kom. zavod, Maribor, Aleksandrova cesta 40. Za odgovor 3D v znamkah. 665

Starši, dajte svojim otrokom solidno trgovsko izobrazbo. Dobijo jo na: Enoletnem trgovskem tečaju »Hermes«, Maribor, Zrinskega trg št. 1. Nizka šolnina. Za revne znižana. Zahtevajte prospekt. 812

Posteljne odeje, priznane najboljše, najcenejše samo pri A. Stuhec, izdelovanje posteljnih odej, Maribor, Stolna ulica 5. 815

Univerzal trgovina v Mariboru, Koroška cesta št. 17, Vam nudi najceneje obleke, čevlje in vso Vašo potrebo. 813

Mošna esenca, izvrstni izdelek, za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 Din. Dnevna razpošiljatev. Drogerija Ivan Pečar v Mariboru, Gosposka ulica 11. 703

Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah Ackermannov naslednik A. Kindl v Ptujju. 264

Cement, strešno opeko, kose, koruzo, moko, specerijsko in manufakturno blago nudi najugodnejše trgovina Zdolšek, Sv. Jurij ob južni železnici. 886

Domačo pijačo, dobro in zdravo, si naredite sami z esenco Mostin, ki jo dobite pri Kanc-Wolfram, Maribor, Gosposka 33. 525

Sirite „Slov. gospodarja“!

Sanatorij v Mariboru, Gosposka ul. 49

telefon 23—58.

Najmodernejše urejen za operacije. Oskrba I. razreda 120 Din, II. razreda 80 Din dnevno. Enotna cena za operacije (slepčica, golše, kile) in oskrbo 10 dni 2500 Din, uradniki 2200 Din. Hranilne knjižice se vzamejo v račun. — Vodja specialist za klrurgijo dr. Černič. 61

Nekaj letalske statistike iz italijansko - abesinske vojne.

V teku vojne so italijanski bombarderji (letala) vrgli na abesinske postojanke raznih bomb v teži skupno 1.500.000 kg. Pri tem so izstrelili iz zrakoplovnih strojnih pušk 260.000 streliv. Veliki aeroplani so prevažali bojni material in hrano v skupni teži 1 milijon kg. Aeroplani so nosili sprednjim četam v pustinjo celo žive volle in kože. Po zraku so postavili na določeno mesto 530.000 kg bencina in raznih mazil! Zdaj vojni aeroplani v Vzhodni Afriki vzdržujejo promet med Asmaro, Makalo, Desijem in Addis Abebo. Za časa vojne je bilo ubitih 86 zrakoplovnih italijanskih oficirjev in pilotov in 148 je bilo ranjenih.

Italija hoče poslati v zasedeno abesinsko ozemlje 15 milijonov kolonistov.

Za pomlad! Ostanke

mariborskih tekstilnih tovarn brez napak, pristno-barvni, »Paket serija S«, vsebina 15—21 m primo oxfordov, touringov in cefirjev za moške srajce, vsak kos najmanj 3 m, dalje »Paket Serija S/o« isto tako 15—21 m za ženske pralne obleke, dečve (Dirndl) v najlepših barvah, predpasniki itd. Vsak paket poštne prosto samo Din 107.-. Za isto ceno »Paket serija P«, vsebina 15—20 m platno, posteljina, žensko, moško in namizno perilo barvasto, ter »Paket serija P/I« 10—15 m istega najfinjšega belega blaga. Neprimerno vzamem nazaj in zamenjam. Dalje najcenejše blago za vsa moška in ženska oblačila. Vzorci brezplačno.

„KOSMOS“
razpošiljalnica ostankov
MARIBOR, Dvořakova
cesta 1. 1003

OGLASI

v „Slov. gospodarju“
imajo
najboljši uspeh!

Petančić Davorin:

21

Svete gore.

Povest.

»Pes je tudi mrtev. Čudno, da se je zgubil.«
Zavlekel je obe živali na kup h konju in posvetil, da bi spoznal, čigav je bil pes.

»Za Boga!« se mu je izvilo začudenje.

Grofico je dirnilo:

»Kaj je?«

Janez je pomolčal, potem pa odkimal:

»Nič. Pes je, kakor drugi. Samo: zdaj verjamem tudi jaz, da se je zgodil nocoj čudež in ne samo eden, dva sta se zgodila.«

Gospo je prevzelo:

»Kako to?«

Janez je preslišal vprašanje in se postavil h konju:

»Gospa, odjezdimo. Ni gotovo, da se bodo vračali lovci po dobri. In čakati v tem mrazu in strahu ni prijetno.«

»Samo psa vzemimo s seboj, da ga dam nagačiti za spomin, kako me je Marija čudežno rešila smrti.«

»Gospa, oprostite, pes je moj in ga bom vzel sam v isti namen. V spomin, da me je Marija čudežno rešila smrti.«

Grofica se je čudila:

»Kako govorite. Ali so tudi vas napadli volkovi?«

Janez je pokimal kar tako in se pripravil.

»Tako strašne noči še nisem doživela. Da mi ni vpadla ta srečna misel, da sem poklicala Marijo, bi bila že mrtva. Zaobljubo sem naredila, da ji postavim cerkev novo na Gorah in to hočem in moram izpolniti. Ali ste tudi vi zaobljubo naredili?« Glas se ji je še vedno tresel.

»Ne ravno. Ampak hvaležnega se bom izkazal.«

Lovci so prihajali ravno z Javorja. Svetilke so obsvetljevale velike kolobarje, ki so se križali. Hlapci so vriskali in peli.

»No, je ta lepa! Vriska jo in pojejo. Grof Thurn je sebičnež. Če bi bila šla z njimi, bi se mi najbrž ne primerila ta nesreča.«

Thurn je grofico viharno pozdravil:

»Kako sem vesel, milostljiva gospa. Sijajen lov. Tri zverine smo pobili.«

Grofica bi mu bila najrajši ostro odgovorila, a ga je rajši osramotila:

»Malenkost. Mi smo sami dve in psa, volkovi pa hlapca in konja in tudi mene bi bili, če ne bi bilo Marije, ki je čudež naredila, Janeza in njegovega psa.«

Thurn se je delal vznemirjenega in izražal sočutje:

»Oprostite, milostljiva gospa baronica, meni je neskončno žal.«

»Zdaj je to vseeno. Skrbite, da hlapca domov pripeljete...«

Tatenbach je prebledel ob tej novici in iskal Janeza, da bi bolj točno poizvedel, kaj in kako se je dogodilo. A Janeza že ni bilo več.

»Thurn, ne zameri, ampak tvoj nasvet je bil vsega kriv. Zakaj si spustil konja, da so ga volkovi zasledovali! Ko jim je naš konj ušel, so pa napadli hlapca in Ano, ki sta bila slučajno v dolini.«

Thurnu ni bilo po volji, ker je bila ponižana njegova oholost in lovska spretnost:

»No, da. Krivda je na meni. Tako je navadno.«

Gospa Ana je v solzah pela zahvalo Mariji in premišljala, kako bo izpolnila svojo obljubo.

Janez pa je šel peš preko Javorja proti Podsređi. Ko je bil sam, je položil psa na tla in prižgal luč.

»Rolf!«

Več trenutkov je stal pred njim in ga nemo motril. Solze so mu zalile oči in polzele po podočju.

Janezov grunt.

Janez je prebedel noč v premišljevanju. Kesal se je in sklenil storiti in popraviti vse, kar more.

Ko je prišel pred župnišče v Sv. Petru, ga je zopet prijela skušnjava in mu prigovarjala:

»Neumen si. Čemu greš k župniku? Izdal te bo. Saj še nihče ne ve. Nihče!«

Janezovo kesanje je bilo globoko in kes trden. Domislil se je pa res:

»Kako sem bil čuden. Mogoče pa Lenčka sploh ne ve. Bog ve, kaka slabost jo je vrgla v nesvest... Pa če Lenčka ve ali ne, greh ostane...«

Zlobudrava kuharica ga je prijela v lopi.

»Ho, da ste še vi enkrat prišli k nam. No, to je pa čudno! Menda še sploh niste bili tukaj!«

Obrisala si je roko v predpasnik in jo pomolila Janezu.

»Saj ne boste zamerili. Kaj ste vi ženin od gorske Lenčke? Saj ste. Recite, da ste.«

Janez je pomislil:

»Nisem.«

Ženska je zazijala:

»A? Da niste? E, bežite! Nalašč nočete povedati. Saj sem vas že videla večkrat. Boste vi meni povedali.«

»No, pa pravite, da še nisem bil tukaj! Kje so gospod dekan?«

»Tak ste vi! Oh, to je bilo nerodno. Pred faro, ki ne razume. Naš gospod so rekli, da ni nič čudnega. Jemnasta, je bilo meni hudo, ko sem slišala. Gorsko dekle imam tako strašno rada.«

»Kje so gospod?«

»Da, vzela se bosta? Menda pa že! Človek ste dober in postaven, a Lenčka tudi ni, da bi mimo nje po drugih gledali.«

Janez je postajal siten.

»Prosim vas, povejte vendar brž, katera je dekanova soba. Meni se mudi.«

Pa se je še ženska obregnila.

»Ah, kaj pa ne poveste, po kaj ste prišli h komu!«

V glavi imam sto misli in ne morem še te imeti. Tule je dekanova soba.« Držala je za kljuko in s spremenjenim glasom pobarala:

»Dejte no, kako je dekletu? Slabo, pravijo. Da ni v glavi čisto... Meni je hudo, ko smo si znane.«

Janez jo je odrinil in odgovoril kratko:

»Nič ne vem. Nisem bil zgoraj.«

V možganih ga je zbolelo in je ponovil.

»Da ni v glavi čisto...«

Dekan, star in ves bel po glavi, je sedel v naslonjaču in molil brevir. Ko je govoril, so mu trkali zobje skupaj in šklepetali. Bil je zelo učen in odlikovan od papeža z naslovom apostolskega protototarja. Farani so ga ljubili kot svojega očeta, kar je tudi res bil vsakemu po ljubezni.

Janez je obstal pri vratih ponižen in plah. Včasih se je norčeval iz tega svetega starca. Zdaj ga je napolnila njegova bližina z božjim strahom in spoštovanjem.

»Gospod dekan!«

Gospod je vstal, zaprl knjigo in nataknil naočnike.

»No, saj je Janez. Vedel sem, da boš prišel. Računal sem celo, da boš ravno danes prišel.«

»Kako je to vedel?« se je vzbudilo v Janezovi duši. Niti misliti ni mogel, da bere dekan vsakemu njegovo sliko, njegovo grešnost ali svetost na obrazu. Dekan je poznal duše.

Janez je stal tiho in sukalo klobuk v rokah.

»Da, da. Moral si priti. Če ne bi prišel, bi bil šel jaz po tebe. Dober pastir pusti devetindevetdeset dobrih in gre iskat eno izgubljeno...«

»Vse ve!« je plalo v Janezu.

(Dalje sledi.)

Najceneje kupiš špecerijo in kolonijalno blago pri Ivan Lah, Maribor, Gl. trg 10

Bučno olje

pristno liter Din 11.50, banatska moka najfineraja 00g kg Din 2.75, krušna moka Din 1.80, 2, 2.25 in 2.50, turšica kg Din 1.35, kava, sladkor, riž in milo ter drugo špecerijsko blago kupite po izvanredni nizki ceni v špecerijskem oddelku veletrgovine I. Andrašič, Maribor, Vodnikov trg 4. 770

Apno, cement

lepenko za strehe, karbolinej, okovi za stavbe in vso železnino kupite najceneje pri staroznani domači firmi 750

I. Andrašič, Maribor
Vodnikov trg 4.

Krapinske toplice

479

Izredni uspehi zdravljenja revmatizma, protina, išiasa, ženskih bolezni itd. Radioaktivne terme in blato 43°C. Sezona od sredine aprila do sredine oktobra. Znižane cene, znatni popusti za čas pred in po sezoni. Pavšalno zdravljenje. Železniška postaja Zabok-Krapinske Toplice, od tam zveza z avtobusom. Brezplačen železniški povratek. Zahtevajte prosvekte!

Pozor, gostilničarji!

Vaše potrebe pri steklenicah, v kozarcih in v posodi iz porcelana, kakor krožniki, sklede, cele garniture itd., si krijete najugodnejše v oddelku veletrgovine

I. Andrašič, Maribor

Vodnikov trg 4.

751

Dobro blago! Nizke cene!

Platno, hlačevino, sukno itd. dobite v

Trpinovem bazarju

778 Maribor, Vetrinjska ulica 15

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gospoške-Slovenske ulice.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

V S A K PREVDAREN SLOVENSKI GOSPODAR Z A V A R U J E

SEBE, SVOJCE IN SVOJE IMETJE LE PRI

VZAJEMNI ZAVAROVALNICI V LJUBLJANI

167

PODRUZNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice.

GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR Loška ulica 10

KRAJEVNI ZASTOPNIKI V VSAKI FARI!

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gospoška ulica 23

v Mariboru

Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.

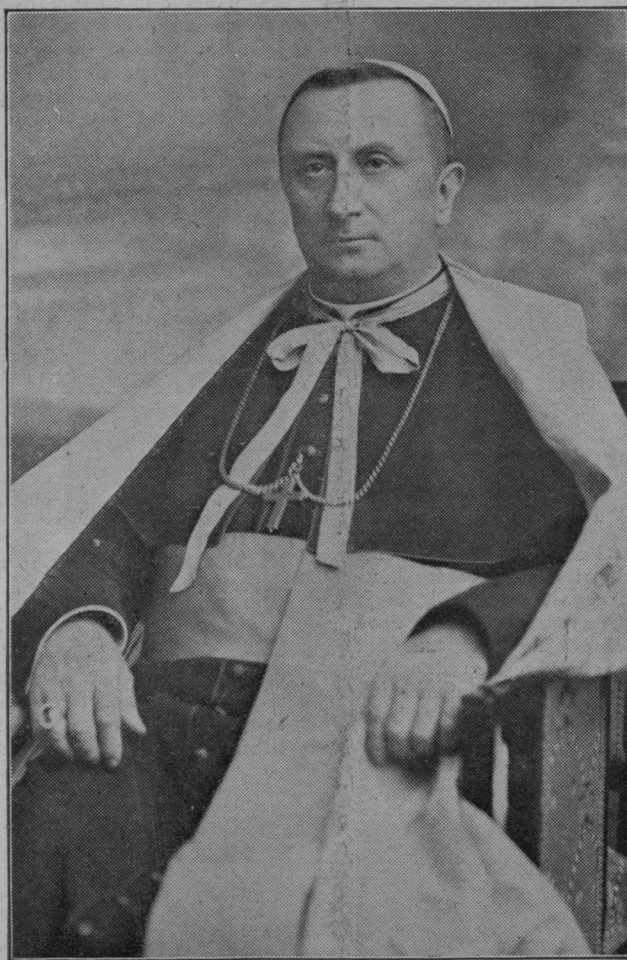
NAŠE SLIKE

PRILOGA SLOVENSKEMU GOSPODARJU

LETNIK III

JULIJ 1936

ŠTEV. 7

**Knezoškof lavantinski dr. Ivan Jožef Tomažič — 60 letnik
najbolj goreč borec za Slomšekovo svetliško čast**

Knezoškof dr. Ivan Jožef Tomažič je bil rojen 1. avgusta 1876 pri Sv. Miklavžu pri Ormožu kot sin kmetских staršev. Študiral je gimnazijo, ki jo je dovršil z odliko, ter stopil v mariborsko bogoslovje. Dne 5. decembra 1898 je bil posvečen v mašnika. V dušnem pastirstvu je deloval najprej pri Sv. Juriju ob Ščavnici in v Celju, potem pa je študiral v Inomostu in leta 1906. dosegel čast doktorja bogoslovja. Bil je dolgo časa — do leta 1918. — tajnik knezoškofa dr. Napotnika in je leta 1915. postal stolni kanonik, leta 1921. stolni dekan, leta 1928. pomožni škof in leta 1933. knezoškof lavantinski. — Naj ohrani Vsemogočni našega vladiko še dolgo vrsto let čilega in zdravega na odgovornosti polnem mestu!

Pod pokroviteljstvom in vodstvom škofa dr. Ivana Jožefa Tomažiča so Slomšekovi prazniki v Mariboru sijajno uspeli.

Bizeljski barivčarji, ena najlepših skupin na Slomšekovih praznikih v Mariboru dne 21. junija 1936. — Na Bizeljskem je bil Slomšek kaplan in je vesele pesmi skladal. Tam je nastala tudi znana pesem »En hribček bom kupil...« — Bizeljski barivčarji so pokazali s svojo skupino delo v vinogradih, svoje narodne noše in običaje.

Na **Glavnem trgu** se je zbrala 29. junija velikanska množica Slomšekovih častilcev. Po svoji pestrosti, po številu in množici narodnih noš ter po prisotnosti slovenskih in drugih odličnikov, je ta manifestacija prekašala ono pri evharističnem kongresu v Mariboru leta 1934. Dobri poznavalci so cenili, da je bilo na Glavnem trgu zbranih ta dan pri sv. maši trideset tisoč in še več ljudi. Ali to niso bili radovedneži, to so bili zavedni katoličani in zvesti Slomšekovi častilci. Največjo vrednost so tej manifestaciji dali naši kmetje poljedelci: iz daljnih krajev so prišli, težko so zmogli sredstva, od ust so si pritrgovali, da so le mogli k Slomšekovim prireditvam v Maribor. Malo, zelo malo je bilo onih, ki so lahko prišli in ki jih je samo radovednost prižgala, vendar teh ni bilo na Glavnem trgu.

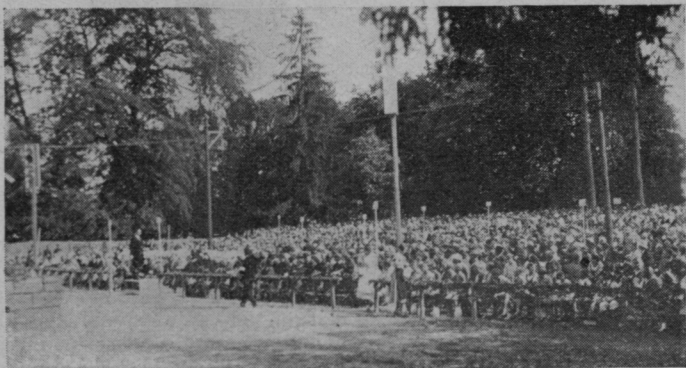

Med igro »Naša apostola« na odru. Slika desno: Množice gledalcev pri igri v Ljudskem vrtu.

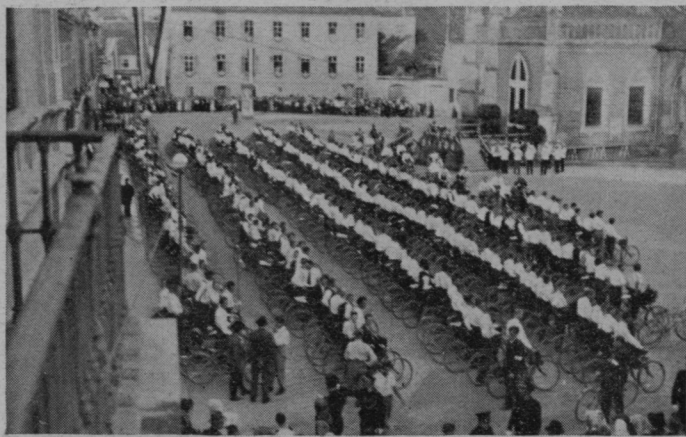
Bajno je bilo razsvetljeno mesto Maribor o priliki Slomšekove proslave; Med polnočnico na Slomšekovem trgu dne 29. junija. Polnočnica je bila za može in fante. Na Slomšekov trg so prišli v sprevedu s prižganimi bakljami. Trg se je kopal v morju luči. Na šoli nasproti cerkve je bil velikanski napis »Slomšekova šola«. Šola je obhajala 50 letnico obstoja. — Krasno je bil razsvetljen Glavni trg, kjer se je v ponedeljek, dne 29. junija dopoldne zbrala pri sv. maši množica. — In staro pokopališče v mestu, sredi katerega stoji kapelica nad Slomšekovim grobom, je bilo razsvetljeno z velikimi žarometi, ki so osvetlili prostor tako, da je bilo svetlo kakor podnevi. — Pa tudi mnoge javne palače in privatne hiše so bile zelo okusno razsvetljene in ozaljšane s cvetjem in zelenjem.

Na **Slomšekovem trgu** so zastopniki slovenskega naroda vpričo deset tisočev Slovencev in Slovenk izročili škofu dr. Ivanu Jožefu Tomažiču podpise k prošnji za beatifikacijo Antona Martina Slomškega. Tiho in mirno je bilo med množico na Slomšekovem trgu, ko je govoril dr. Anton Korošec in prosil škofa dr. Tomažiča, naj sprejme podpise Slovencev, ki prosijo za svojega svetnika. Tisoče in tisoče oči je gledalo na oder, kjer se je vršil slovesen čin izročitve podpisov in iz vseh tistih tisočev oči je silila na dan želja in vroča prošnja: »Svetnika nam dajte!«

Ena največjih in najlepših prireditev ob Slomšekovih praznikih je bila igra »Naša apostola« v posebej pripravljenem gledališču na prostem. — Igra prikazuje, kako so se Slovenci že pred davnimi leti borili za svoj jezik v cerkvi in pri nauku božjem, in kako so s svojo hrabrostjo in krepko voljo tudi dosegli, da sta jim sveta brata Ciril in Metod v slovenskem jeziku besedo božjo oznanjala. — Pri tej igri so se prvič spet pokazale pri nas že skoro pozabljene narodne noše panonskih Slovencev.

Desno:
Velik kup knjig s podpisi Slovencev s prošnjo na sv. očeta, naj bi Anton Martin Slomšek svetnik postal. — Velikansko delo je bilo, ko so slovenske žene in dekleta leta 1917. pobrale podpise za majniško deklaracijo. Ali skoraj še večji pomen imajo ti stotisoči podpisov, s katerimi Slovenci prosijo za Antona Martina Slomškega.

Levo:
Slomšekove praznike so zelo poživali mladi fantje-kolesarji, ki so kljub slabim razmeram prišli v Maribor iz vseh krajev Slovenije. Tedne in mesece so se pripravljali na to svoje potovanje s kolesi v Maribor. Mnoge je pa slabo vreme

v nekaterih slovenskih krajih zadržalo doma in niso mogli priti. V duhu so pa bili v Mariboru in s svojimi molitvami doma so pripomogli k tako lepemu uspehu. — Mariborčani in tujci so pa občudovali požrtvovalnost, korajžo in pa disciplino teh naših vrlih fantov v belih srajcah z modrimi ovraticami. Saj pa so to tudi bili naši skoro najboljši!

Na tribuni nasproti škofovskemu dvorcu ob stolni cerkvi so se zbrali k svečanemu aktu izročitve podpisov poleg štirih škofov, ki so prisostvovali slavnostim, tudi ministri dr. Anton Korošec, dr. Miha Krek, Juraj Jankovič in ing. Gjorgjevič, dalje ban dr. Marko Natlačen, predsednik apelacije dr. Golia, mariborski mestni župan dr. Alojzij Juvan in ljubljanski mestni župan dr. Juro Adlešič ter še mnogi drugi odličniki. Pred mikrofonom je nato stopil minister dr. Anton Korošec ter prosil škofa dr. Tomažiča, naj sprejme prošnjo Slovencev za beatifikacijo Slomšekovo in jo predloži Nj. Svetosti sv. očetu. Ministru dr. Korošcu je odgovoril mariborski škof dr. Tomažič, ki je v svojem govoru podčrtal srečno naključje, ko mu »izročila priznani voditelj slovenskega ljudstva in branitelj njegovih pravic deset in stotisoče podpisov, ki izražajo hrepenenje slovenskih src, naj bi bil Slomšek prištet svetnikom«, tisti Slomšek, ki je bil »v svojem času priznan voditelj njegovih narodnih in jezikovnih pravic«. Vladika je obljubil, da bo z veseljem oddal prošnjo za beatifikacijo na pristojno mesto.

Knezoškof dr. Ivan Jožef Tomažič, dr. Anton Korošec, ministri in drugi odličniki na odru na Slomškovem trgu v Mariboru pri predaji podpisov za beatifikacijo Slomškega.

Spodaj: **Dr. Anton Korošec podpisuje listino, s katero kot vodja katoliških Slovencev izročila podpise knezoškofu dr. Tomažiču.** — Kot izročitelji so podpisali listino: dr. A. Korošec, dr. M. Krek, ban dr. M. Natlačen in mariborski župan dr. A. Juvan; kot prevzemniki pa: dr. I. J. Tomažič, nadškof dr. A. B. Jeglič, ljubljanski škof dr. G. Rožman in skopljanski škof dr. Gnidovec.

Tudi sivolasí, 86 let stari nadškof dr. Anton Bonaventura Jeglič je bil na Slomškovih praznikih v Mariboru. Ljudstvo ga je navdušeno pozdravljalo, kjer se je prikazal. Kljub častitljivim letom se je pridno udeleževal vseh prireditev in doprinesel mnogo k sijaju Slomškovih praznikov.

Še iz Slomškovega življenja.

Krstni kamen v Ponikvi, pri katerem je bil Slomšek krščen na ime Anton.

Desno:

Slomškov rojstni dom na Slomu v župniji Ponikva ob južni železnici. — Če se peljemo z vlakom iz Maribora ali Pragerskega proti Celju in Zidanemu mostu, ne smemo pozabiti takoj, ko odide vlak s postaje Ponikva, gledati skozi okno na levi strani. Tu bomo videli kmalu Slom in v njem Slomškov rojstni dom. Prostrana kmečka hiša z večimi velikimi gospodarskimi poslopji. Žalibog nam je od prvotnega Slomškovega doma ostala le stanovanjska hiša kolikor toliko tako ohranjena, kakor je bila v Slomškovih časih, gospodarska poslopja so nova. — Na pročelju hiše je vzdignjena marmornata plošča z napisom: »V tej hiši so se rodili Anton Martin Slomšek, knez in škof lavantinski, 26. novembra 1800, umrli v Mariboru 24. septembra 1862.« — Slomškovi predniki so se najprej imenovali Novak in so ime dobili šele okrog leta 1700. Slomškov praded Štefan Novak je namreč okoli leta 1700. kupil vse posestvo na gričku Slomu in ker je bil posestnik Sloma, so mu po domače pravili Slomšek. To ime je potem v družini tudi ostalo. — Posestvo na Slomu je bilo precej obsežno in je merilo okoli sto oralov ter je bilo cenjeno na takratnih 1600 goldinarjev. — Po smrti Slomškovih staršev je prišel Slom kmalu v tujo oskrbo in lastnino. Slomškov pranečak Anton je Slom prodal in velika nevarnost je bila, da ga dobi v roke zloglasno ponemčevalno društvo »Süd-

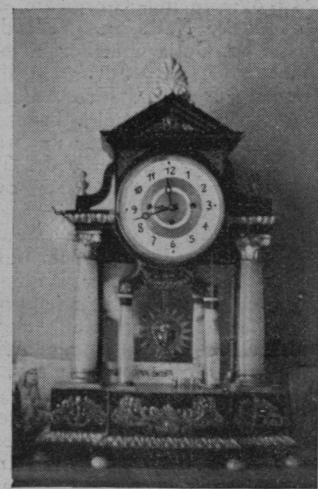

marka«, vendar je celjski odvetnik Karlovšek odvrnil tako sramoto od Slovencev in je leta 1905. kupil Slom za sebe, pozneje pa ga je prevzela celjska posojilnica, ki je še danes njegova lastnica. — Ali bi ne bilo mogoče, pa četudi z javnim denarjem, Slom kupiti in ga uporabiti za slovenske namene?!

Levo:

Hiša v Rogaske Slatini, v kateri je Slomšek stanoval, če je bil tam. Tako se je v tej hiši mudil nekaj dni pred svojo smrtjo, ko se je udeležil s svojimi duhovniki duhovnih vaj in je pri zaključku tistih molil očenaš »za tistega sobrata, ki bo prvi izmed nas umrl«. Božja Previdnost je hotela, da je bil prvi na vrsti baš on sam. — Rogaska Slatina je bila že v Slomškovih časih znano in upoštevano

Slomškova ura, ki mu je kazala čas, ko je leta in leta delal za Slovence, jim knjige pisal in za nje koristne nauke sestavljal.

zdravilišče in Slomšek, ki je bil bolj šibkega zdravja, se je hodil tja zdraviti. — Po posredovanju »Slomškove družine« v Mariboru je banska uprava v Ljubljani dovolila vzdignati na tej hiši posebno spominsko ploščo, ki bo z večjo slovesnostjo še letos odkrita.

Levo:

Slomškov spomenik v mariborski stolnici. Slovenski rodoljubi so se zavedali, kaj je za Slovence Slomšek pomenil. Že kmalu po njegovi smrti so se izražali o njem kot svetniku. Ali slutili so tudi, da je Slomšek eden največjih mož slovenskega naroda. — Že leta 1865., to je tri leta po Slomškovi smrti, se je sestavil poseben odbor, ki naj bi oskrbel velik spomenik Slomšku na kakem javnem prostoru v Mariboru. Nemški svobodomiselní mestni odbor pa ni dovolil postaviti spomenika na javnem prostoru, zato so ga postavili v stolnici na listni strani velikega oltarja. Spomenik je iz marmorja ter predstavlja Slomškega v naravni velikosti kot govornika. Poleg latinskega in nemškega napisa je ob spomeniku tudi slovenski napis: »Narodnemu buditelju, pisatelju in pesniku — hvaležni Slovenci.«

Desno:

Slika v Slomškovi kapelici v Mariboru, ki predstavlja, kako Slovenci prosimo za svojega svetnika. — Sedemdeset in skoro štiri leta so že potekla, kar počiva Slomškov truplo v grobnici na starem mariborskem pokopališču. Kmalu ne bo nikogar več, ki bi mogel reči, da je Slomškega videl in slišal, vendar v dušah vseh Slovencev bo njegova oseba vedno imela svetniški značaj. Slovenci vidimo v Slomšku svojega svetnika.

